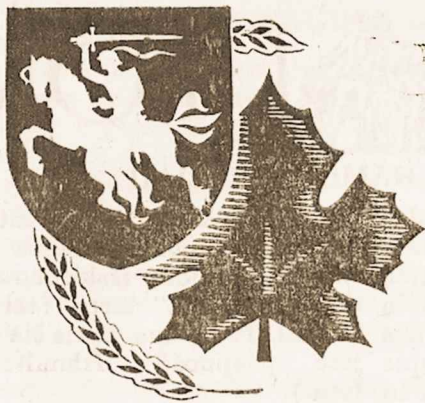

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanadės Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 28 (326) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1953 m. LIEPOS-JULY 22 d.

PRICE 10 ct. XIII METAI

Svarbiais bėgamojo laiko klausimais Pasaulinė įvykių savaitė

PASIKALBĖJIMAS SU LIETUVOS LAISVĖS KOMITETO PIRMININKU MIN.
V. SIDZIKAUSKU.

Turėjęs progos apsilankyti Pabaltijo valstybių Laisvės Namuose New Yorke, kur Lietuvos Laisvės Komitetas turėjo savo posėdį ir vėliau Lietuvos Laisvės Komiteto būstinėje, išnaudojau progą pasikalbėti su Komiteto pirmininku min. V. Sidzikausku apie bėgamojo laiko politinius svarbumus. V. Sidzikauskas kaip tikslai buvo grįžęs iš Washingtono, kur vyko gyvaisiais politiniais klausimais platesni pasitarimai. Juos išaaiškinti p. Sidzikauskas mielai sutiko.

— Kokiais reikalais, pone ministeri, lankeisi Washingtono?

— Drauge su Lietuvos igaliotu ministru Washingtono Povilu Žadeikiu dalyvavau Vidurio ir Rytų Europos Konferencijos Vykdomojo Komiteto posėdyje.

— Kas yra toji konferencija ir jos uždaviniai?

— Vidurio ir Rytų Europos Konferencija yra dešimties So vietų ir komunistų pavergtųjų europinių valstybių, kurios prieš paskutinį pasaulinį karą buvo nepriklausomos, organizacija. Ją sudaro trijų Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — diplomatiniai atstovai Washingtono ir atstovai tautinių tarybų ar komitetų Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Jugoslavijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos. Konferencijoj dalyvauja po penkis kiekvienos šios valstybių atstovai, o Vykdomajam Komitete — Baltijos valstybių diplomatiniai atstovai ir po vieną visos dešimties valstybių tautinių tarybų ar komitetų atstovai. Konferencijos ir jos Vykdomojo Komiteto uždavinys yra: akyliai sekti tarptautinius įvykius, derinti visų mano su minėtų Sovietų pavergtųjų valstybių išlaisvinimo pastangas ir taip pat daryti bendrus žygius tarptautinėje plotmėje.

— Ką šį kartą svarstėte ir nutarėte?

— Mūsų dėmesį kaupė ir save paskutinieji reiškiniai tarptautinėje plotmėje, būtent, Maskvos taikos ofenzyva po Stalino mirties, darbininkų riaušės prieš Sovietus už geležinės uždangos, Churchillio kalbą ir jo siūlymas sušaukti didžiųjų valstybių sprendžiamųjų veiksmų konferenciją su Malenkovu, Amerikos Prezidento šaukiamąją konferenciją Bermuduose, kurioje be jo turėtų dalyvauti Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos ministrai pirmininkai. Dėl Churchillio negalavimo Bermudų konferencija, kaip žinoma, yra atidėta. Užtat Washingtono buvo tų pačių trijų valstybių užsienių reikalų ministrai Europos ir Azijos klausimams svarstyti bei paruošti jų išsprendimą. Visų dešimties So vietų pavergtųjų Vidurio ir Rytų Europos valstybių vardu esame įteikę išsamų memorandumą Amerikos Prezidentui Eisenhoweriui, kuriame išdėstėme mūsų upažintą ir esamą padėtį Europoje. Pavaizdavome tikrąją Maskvos kėslų ir naujų žygių prasmę, ir suformulavome mūsų valstybių išlaisvinimo dėsnius ir mūsų pagėdavimus. Ryšium su numatyta trijų Didžiųjų konferencija Bermuduose, nutarėme įteikti naują raštą visiems trims tos konferencijos dalyviams — Amerikos Prezidentui ir Anglijos bei Prancūzijos ministe-

riams pirmininkams. Ir šis raštas įteiktas visų dešimties pavergtųjų valstybių vardu.

— Esu girdėjęs apie kitą — reikalavimų memorandumą?

— Kitas mano pirma sumintų dešimties Vidurio ir Rytų Europos valstybių egzilių sambūris New Yorke, kuriame ir mes lietuviai egzilai aktyviai dalyvaujame, yra paruošęs ir netrukus įteiks šio krašto Prezidentui, taip pat Churchillui ir Prancūzijos ministeriui pirmininkui Laniel trumpą memorandumą, kuriame jie yra prašomi: 1) Vidurio ir Rytų Europos valstybių nepriklausomybės ir laisvės atstatymą ir šyti i būsimos Didžiųjų Vals tybių konferencijos dienotvarkę drauge su Vokietijos ir Austrijos klausimais; 2) Kad Sovietų okupacinės jėgos — karinės, policijos ir civilinės — būtų atitrauktos iš mūsų kraštų, ir kad visi politiniai kaliniai, ištremtieji ir karo belaisviai, o taip pat ir visi neteisėtai sulaikytieji asmenys, būtų sugrąžinti i jų namus, ir 3) Kad atstačius laisvę, būtų įvykdyti laisvi ir nesuklastoti rinkimai mūsų kraštuose bešališkų prielankių demokratinėi valstybių priežiūroje, idant mūsų tautose galėtų turėti vyriausybės, kokias jos pačios išsirinks.

— Ką Tamsta galėtum dar pasakyti iš bendros veiklos su kitų Sovietų pavergtųjų valstybių egziliais?

— Birželio dvyliką dieną minėjome Baltijos valstybių Laisvės Namuose New Yorke, — turiu pasidžiaugti, kad turime čia tokius namus ir kad juose koncentruojasi žymi egzilių veiklos dalis, — Williams

burgo Deklaracijos pasirašymo pirmąją metnį sukati. Toje deklaracijoje buvo surašyti dėsniai, liečiantieji žmogaus teises ir pagrindines laisves bei ekonominę ir socialinę santvarką, kurie bus vykdomi mūsų kraštuose po jų išlaisvinimo. Be egzilių minėjime dalyvavo ir mūsų draugai amerikiečiai. Ir šia proga visų egzilių vardu pasiuntėme telegramą Prezidentui Eisenhoweriui, kurioje pareiškėme jam padėką už tą jo balandžio 16 d. kalbos dalį, kurioje jis pasiskaitė už mūsų valstybių nepriklausomybės ir laisvės atstatymą ir mūsų viltį, kad jis tas išlaisvinimo politikas.

— Girdėjau apie Tamstos kelionę i Europą, — gal galėčiau ką ir šiuo reikalu pasiteirauti?

— Esu gavęs VLIKo Vykdomosios Tarybos pirmininko prof. K. Žalkausko kvietimą atvykti ir pasitarti dėl: 1. Politinės padėties įvertinimo, 2. LLK nusistatymų, 3. Kersteno rezoliucijos įgyvendinimo, 4. Laisvinimo Tautos organizavimo, 5. Politinės konferencijos šaukimo, 6. Darbo sričių pasidalinimo, 7. Informacijos ir propagandos klausimais ir sumanymais. Tai šie klausimai ir sudaro pagrindinį mano kelionės tikslą. Be to, šia kelione pasinaudosiu plačiau, ypač, kad Europoje turiu reikalų kaip LLK pirmininkas. Atrodo, kad mano kelionė vyks tokiu būdu: pirmiausia Londonas, kur turiu pasitarimų su min. p. Balučiū. Po to — Paryžius, kur, galimas dalykas, galiu patękti i VLIKo ir DS pasitarimą. Paskui — Europos laisvės ir vienybės reikalais i Strasburgą, kur veikia Europos Taryba; ten ir universitetas, kur teks pažiūrėti mūsų studentų reikalus. Galiausiai — Vilkas ir jo Vykdomoji Taryba Vokietijoje, kur jau turėsiu pasitarimus augščiausi suminėtais klausimais. Kaip matote, kelionės programa didelė, o ji gali būti dar didesnė, kai tiesiogiai teks ją svarstyti.

— Ką išvykstate?

— Liepos 24 dieną laivu.

Man beliko palinkėti p. Sidzikauskui geros kelionės ir sėkmingo uždavinių atlikimo. J. Kardelis.

Rusai degina sukilėlius

NL BENDRADARBIO PRANEŠIMAS IŠ BERLYNO

Nepatikima ir kariuomenė.

Iš vyr. rusų būstinės Vokietijoj, Karlsruho, patiriama, kad, esą, visos R. Vokietijos esančios kariuomenės dalys bus išskeltos, kaip nepatikimos. Augšt. komisaras Semionov slapta aplinkrašty nusiunko džia kareiviams ir karininkams, kuriuos sukilimas neigiamai paveikęs. Naktį iš liepos 2 d. i 3-čią i Berlyno apylinkes atkeltos visai naujos kariuomenės dalys, iš Rusijos.

Kai kuriose vietose sukilimo metu rusų kariuomenė vilkino įsakymą šaudyti i minias. Magdeburge, vietoj vykdyti įsakymą šaudyti, rusų kariuomenė apsupo kalėjimą apspitusių minia ir pradėjo klausyti demonstrantų aiškinimų, kad ir jie, rusai, 1917 m. turėjo teisę nusikratyti darbininkus engiančios valdžios.

Gera (Tiuringijoj) mieste, lyg nieku dėta, rusų kariuomenė ramiausiai žiūrėjo i minia, nuginčiuojančią liaudies polici-

ją ir skaldančią antausius. Pakeliui iš Unterwellenborno kasyklų darbininkų tūkstantinę ciseną i Saalfeldą, rusų kariuomenė nesigriebusi ginklų priversti skirstytis, bet pradėjusi kompromisines derybas.

Divizijų vadai raportuose Augšt. Komizijai mini augštą suimtųjų kareivių skaičių, pasiūlymus įsakymui. Daug kur SED pareigūnai rusų dalinius apskundė už pasyvumą.

Milžiniški suimtųjų skaičiai.

Už dalyvavimą sukilime R. Vokietijoje suimta per 50.000 asmenų. Juos teis ypatinai teismai. Tai pranešė R. Vok. teisingumo ministeris Fechner posėdžio metu vyriausybei.

Leipcigo krematoriume sugdinti 68 sukilėlių lavonai. Rostocke per sukilimą žuvo 47 demonstrantai ir 1. l. pilicininiai.

Nauji streikai.

Liepos 8 d. beveik visuose R. Berlyno fabrikuose darbi-

Stipriau išskyla pavergtųjų tautų reikalai, o jų tarpe — ir lietuviškieji. Pavergtųjų tautų

KONGRESAS ITEIKĖ VAKARAMS MEMORANDUMUS,

kuriuose pasakom pavergtųjų tautų tikslai (žiūrėk pasikalbėjimą su LLK pirmininku p. Sidzikausku). Maskvinė postalinė „taikos ofenzyva“ pajudino visų Rusijos pavergtųjų kraštų žmones ir jie veiksmingai pasiėmė atsilepti i svarbiuosius klausimus.

Atkreipiamas tautiečių dėmesys i

KERSTENO REZOLIUCIJOS PAREMIMĄ.

Visi rašykime i Washingtoną ir prašykime, reikalaujame, kad Kersteno rezoliucija būtų vykdoma — kad būtų ištirtas Pabaltijo kraštų prijungimas prie Sovietų Rusijos.

Prie „lietuviškųjų“ reikalų tenka skirti ir „draugo“

DEKANOZOVO LIKVIDAVIMĄ GRUZIJOJE,

kur jis buvo paskirtas eiti Gruzijos budelio pareigas. Dekanozovas mums pažįstams iš 1940 metų, kada jis vykdė Lietuvos įjungimą i „brolisčių sovietinių respublikų šeimą“. Taigi, Lietuvos budelis dabar pats susilaukia sau budelio. Berija ji buvo paskyrtas Gruzijos vidaus reikalų komisaru, nors prieš tai yra buvęs visos Rusijos užsienių reikalų komisaro Molotovo pavadoju. Dabar jis pavarytas iš pareigų i partijos. Nors ir nežinia dar, kas su juo padaryta, bei reikia spėti, kad jis jau neteks galvos. Taigi, Dekanozovas — išdavikas, tai kokie jo darbai? O jų tarpe i Lietuvos okupavimas? Smerkdami Dekanozovą, komunistai tačiau nesmerkia jo vykdęs Lietuvos okupacijos. V. Tarptautinėje politikoje vėl

ROREJOS REIKALAI.

Kinai metė i kovas dideles žmonių mases, tačiau JTO jėgos jas vietomis labai sumušė. Taip sumušė, kad kinai vieni nespėjo bėgti, kiti masiškai pasidavė i nelaisvę. Bet kinai vėl siūnia dideles žmonių mases ir kovos tęsiasi. Taikos tuo tarpu nematyti.

Trijų ministerių konferencija Washingtono jau pasibaigė. Išleistas oficialus pranešimas, kuris pasako, kad

TRYŠ VAKARŲ MINISTERIŲ SUSITARE

visais svarbiaisiais klausimais. Po to Rusijai buvo įteiktas visų trijų pasiūlymas pradėti derybas dėl Vokietijos ir Austrijos nepriklausomybės ir taikos sutarčių sudarymo. Kas mums yra svarbu,

MINISTERIAI PAREISKE, KAD JIE PAGEIDAUJA RYTŲ EUROPOS TAUTAS MATYTI LAISVAS,

o Vokietiją sujungtą i vieną valstybę. Pasitarimai siūlomi rugsėjo mėn.

Nesilpnėja susidomėjimas BERIJOS IR JO SATELITŲ LIKIMU.

Albanijai sėdėjimo streikais pradėjo reikalauti paleisti per sukilimą suimtuosius. Įvyko gatvės naujų susirėmių. Vietoj rusų 1. policija gatvėse iširngė bunkerius. Liepos 9 d. atidarytas susisiekimas tarp abiejų Berlynų. Vadinamas vyriausybės kvartalas užtvirtos tankių stipriai ginkluotos policijos kordonu. Rusų kariuomenė vengia rodytis.

V. Orija.

Dekanozovas buvo vienas jo artimųjų. Bet, suėmus Beriją, susvyravo visų jo paskirtųjų pagrindai. Dekanozovas yra viena pirmųjų aukų. Bet pavyti ir kaikiurie satelitinių kraštų „ministeriai“ — ryt. Vokietijos teis. min. Fechneris ir jo vieton paskirta „raudonoji giljotina“ — Hilda Benjamin, kuri laikoma žiauriausia komunistų budele. Yra „valymų“ ir Estijoje, Vengrijoje ir kitur. Berija sėdi Lubiankos kalėjime, Maskvoje. Spėjama, kad jis likviduoti nėra visai lengva, nes

MALENKOVAS SUSAUKE KARO VADŲ SUSIRINKIMĄ,

kurį išprieivartavo pasisakyti, kad ir jie pritaria Berijos apkaltinimui. Tai pirmas toks atsitikimas Sovietų istorijoje. Ar gi kariuomenė, pasijutusi svarbi, nenusikratys liaudies kraujo siurbėlių — viso kompolitbiuro? Komkova tęsiasi. Kas laimės? Vienas turi kristi. Ryšium su šiais įvykiais,

VOKIETIJOJE BESITIESA STREIKAI,

ypač Dresdene, Erfurte, Magdeburge, Jenoje, Halėje ir kt.

Italijos darbininkai dabar daro masinius susirinkimus, kuriuose reiškia solidarumą su Vokietijos darbininkais.

Rytinės Vokietijos teismai „teisiai“ sukilime dalyvavusius darbininkus, kurie nutiesiami kalėti ligi gyvos galvos.

Eisenhoweris, atsilepdamas i Adenauerio pasakymą, pareiškė, kad JAV maistas badaujantiems rytinėje Vokietijoje pasiūstas ir jis bus padalytas pagalbos reikalingiems, o Adenaueris užtikrino, kad bus padėtos visos paastangos, kad tas maistas pasiektų jo reikalingus.

Magdeburge rusai sušaudė 18 savo kareivių už tai, kad jie atsiskė šaudyti i darbininkus.

Čekoslovakijoje trūksta maisto.

New Yorke prie sovietų atstovybės buvo demonstracijos, kuriose pareiškė protestą prieš vokiečių darbininkų šaudymą.

Komspauda praneša, kad Lietuvos ir Lenkijos komdraugai susitarė ir galų gale vykdymas rašytojo Biliūno testamentas — jo palikai iš Zakopanės perkelti i Lietuvą ir palaidoti prie Anykščių, Biliūno vardo kolūkio viename kalnely, o jo gimtinėje įruošiamas muzėjus.

Nuo naujų metų i vakarus perbėgo ketvirtis milijono vokiečių.

100 ginkluotų albanų perbėgo i Jugoslaviją.

Belgijos seimas gavo pasiūlymą patvirtinti Europos gynimo susitarimą.

De Gaspari sudarė Italijos ministerių kabinetą.

Stockholme įvykusiame Europos socialistų susirinkime pasisakyta už 4 didžiųjų derybas.

Jugoslavijos valdžia praneša, kad komunistai Albanijos — Jugoslavijos pasieny sudarė jau 58 incidentus.

Amerikos Balsas vieton 88 gavo 60 mil. dolerių biudžetą.

Indokinijoje tebevyksta kovos su komunistų veržimusi. Paryžiuje įvyko solidarumo demonstracija rytų Vokietijos darbininkams paremti.

Vakarų Vokietija panaiškino visas visiems Europos sėgos valstybių piliečiams.

DAR ENERGINGIAU SUKRUSKIME KERSTEN REZOLIUCIJAI PAREMTI

Nepaprastai svarbu, kad Kersteno Rez. 231 būtų priimta ir jos vykdymui reikalingi pinigai paskirti dar šios Kongreso sesijos metu. Laiko liko nedaug, nes Kongreso vadai yra sutarę sesiją baigti liepos mėn. 31 d.

Amerikos lietuvių visuomenė labai stipriai parėmė Rezoliucijos 231 reikalą, tačiau šiuo lemiamuoju metu reikalinga dar efektingesnė parama.

ALT vadovybė prašo visus lietuvius — organizacijas ir pavienius asmenis — labai skubiai vėl kreiptis i šiuos Atstovų Buto narius, nuo kurių svarbiausiai priklauso rezoliucijos eiga:

1. Hon. Joseph W. Martin, Jr., Speaker House of Representatives, Washington, D. C.

2. Hon. Leo E. Allen, Chairman Committee on Rules House of Representatives, Washington, D. C.

3. Hon. Hugh Scott, Member Committee on Rules House of Representatives, Washington, D. C.

4. Hon. Charles A. Halleck, Majority Leader House of Representatives, Washington, D. C.

Patartina siųsti trumpas telegramas, kurios, iki 50 žodžių, atsieina mažiau kaip 1 d.

Telegramose prašyti išvardinti kongresmanus pasirinkti, kad H. Res. 231 būtų skubiai perduota Atstovų Buto balsavimui.

Nelaukime nė vienos dienos ir vėl užverskime Atstovų Buto narius telegramomis.

EUROPOS PLM BENDRUOMENĖS PIRMININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Jau buvo pranešta, kad Vokietijoje, Hannover, įvyko Europos Lietuvių Bendruomenės organizacijų pirmininkų suvažiavimas, kuris aptarė svarbesnius Bendruomenės klausimus. Iš Britanijos dalyvavo M. Bajorinas, Belgijos — Pr. Selmokas, Danijos — Č. Šlašinskas, Italijos — kun. V. Kazlauskas, Prancūzijos — O. Bačkienė, Šveicarijos — J. Stankus ir Vokietijos — Pr. Zundė. Dalyvavo iš Vliko P. Karvelis, Jakš-Tyris, J. Glemža, M. L. T. pirm. E. Simonaitis, Amerikos Balso J. Stonys.

Informacija: Paaikškėjo, kad Šveicarijoje yra apie 50 lietuvių.

Prancūzijoje viso lietuvių yra taip susitvarkiusi — ji apima atskiras organizacijas ir jas apjungia, kaip savo skyrius. Tokių skyrių ji turi 40 ir 4 apygardas.

Belgijoje labai sunkios gyvenimo sąlygos. Lietuvių ten yra 260. Iš Belgijos i Lietuvą renatriavo 3 žmonės.

Danijoje lietuvių yra 128, tarp jų 87 moterys ir 4 vaikai.

Italijoje lietuvių yra 182. Turine veikia lietuvių selekcinio gimnazija.

Prancūzijoje viso lietuvių yra 1500, iš jų apie 650 senųjų lietuvių. Paryžiuje gyvena apie 300.

Europos bendruomenių darbui koordinuoti sudarytas Europos sektoriatas, kurio pareigas dabar eina Vokietijos bendruomenės vadovybė. Švietimo, kultūros, spaudos reikalamis nutarta sudaryti bendrą išdą.

JAV lakūnas W. Barns sprausminių lėktuvu padarė naują greičio rekordą — Sabre F — 86D nuskrido per vandenį 715,7 mylių, arba kas minutę 12 mylių. Ankstyvesnis rekordas buvo 698,505 mylios.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. Amerika \$ 5.50
Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00
Teksto eilutė ct. 0.15 Pajieškojimų kaina \$ 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Pasiaukojimo pavyzdys

Liepos 17 dieną suėjo 20 metų, kai Amerikos lietuvių laikinai, Darius ir Girėnas, atliko skridimo žygį per Atlantą, kuris tada, anų laikų lėktuvo pajėgumui ir skridimo išsivystymo laipsniui, buvo dar labai pavojingas ir labai sunkiai įveikiamas. Žodžiu — tai buvo labai didelio pasiryžimo faktas.

Šiandien apie Atlanto perskridimą jau niekas nekalba: tai yra paprasčiausias įvykis. Niekas nekalba ir apie Ramiojo vandenyno perskridimus. Išto bulėjus orlaivybai, yra naujų skridybos uždavinių — greičio, patogumo, absoliutaus saugumo, koks yra galimas teoriskai, uždavinių ir dabar jau šie traukia žmonių dėmesį.

Bet prieš 20 metų Dariaus ir Girėno žygis kėlė visos žmonijos susidomėjimą. Jų skridimą sekė visos pasaulis. Jų testamentas todėl buvo gili, pasiaukojimo, prasmės ir, deja, jis pasibaigė tragiškai.

Didieji mūsų laikinai Atlanto nugalėjo, tačiau, likimo va-

lia, Tėvynės nepasiekė: liepos 17 d. jiems skrendant per Vokietiją, ištiko katastrofa — lėktuvas nukrito ir abu lakūnai — Darius ir Girėnas — žuvo, ties Soldinu. Ten jiems pastatytas paminklas.

Dariaus ir Girėno pasiryžimas aukotis Tėvynei yra pavyzdys visiems tautiečiams. Nė viena tauta ir nė viena valstybė ankstyvesniais ir mūsų laikais neįskyla be didžiųjų tautos sūnų darbų, kuriems reikia lingas besąlyginis pasiaukojimas. Tokiu pavyzdžiu lietuviams ilgus laikus bus, greta kitų tautos sūnų, Darius su Girėnu, kurie savo darbus ir herojinis pasiryžimus paskyrė Lietuvai.

Sekime mūsų tautos didžiųjų sūnų pavyzdžiais ir, kiek įgalėdami, aukokimės didiesiems žmoniškumo idealams. Aukokimės, kas kuo gali. Kiek viena auka savo tautai yra svarbi ir vertinga, nes ji tuo pačiu yra auka ir didiesiems žmoniškumo idealams.

PIKNIKAS - GEGUŽINĖ TILLSONBURGE, ONT.

Tillsonburgo Lietuvių Ūkininkų Klubas

š. m. liepos mėn. 26 d. (sekmadienį) 2 v.p.p. rengia didžiulį

PIKNIKĄ—GEGUŽINĖ pp. Norkų ūkyje, tuo pačioj vietoj, kur buvo Apyl. B-nės piknikas. Bus įvairi programa. Grieš puikus Londono lietuvių orkestras.

Gera proga visiems susitikti, nes tabako skynimas jau čia pat. Tad ūkininkai kviečia visus atsilankyti!

Rengėjai.

Ką rašo kiti

TURIME PRADĖTI RŪPINTIS IR TAUTINĖS KULTŪROS REIKALAIS.

Prof. P. Skardžius 26-mečio „Vienybės“ numery, po suminėta antrašte aptaręs politinius lietuviškosios veiklos reikalus, rašo:

„Clevelande atsirado kritiku, kurie vietinio Kultūros Fondo skyriaus vadovybę įtarė nemokant parūpinti („sukelti“) reikiamą lėšų, esant tik paprasta koncertų rengimo agentūra ir tt., bet, idomu, nei vienas iš jų lig šiol nerado reikalo visuotiniuose to paties Kultūros Fondo susirinkimuose išskirti savo konstruktyvesnių ir konkretingesnių sumanymų Fondo veikla suinteresuoti. Ir tuo būdu visas mūsų užsieninis tautinės kultūros darbas dabar arba yra gerokai apmiręs, arba tik kur nekuriu kitų dirbamas pripuolamai partizaniskai, be jokio planingėsio susitarimo ir tarpusavinės paramos. Todėl jau daug kur galime paskelbti blėstant mūsų kultūrinius židinius, nuo lat menkėjant mūsų kultūrinę pastangą ir vis daugiau tostant nuo tų gyvybių tautos reikalų, kurie tik vieni daugiau šio šiuo metu gali palaikyti mūsų tautinę gyvybę ir ilgiau siai gaivinti savo netekusios tėvynės laisvės troškimą.

Tad dabar kyla klausimas: ką gi turime daryti, norėdami išbristi iš šios stagnacinės padėties? Aišku, vienomis aišmanomis arba kritika čia ko nors geresnio nepasieksime, tu-

simame daryti ir kokių nors konkretesnių žygių...

Mano nuomone, šalia organizuotos, kad ir nevisai tobulos, politinės savo krašto laisvės kovos turime ilgiau neatidėliodami pradėti rūpintis ir mūsų tautinės kultūros palaikymu bei ugdymo reikalais. Tai, atrodo, neturėtų būti neįveikiama galimybė: panašiai kaip mūsų laisvės kovos veiksniai gali ir turi veikti siekdami tik svarbiausio tikslo — savo krašto laisvės, — visokiems siaurai sroviniams ir šiaip skirtingiems pasaulėžiūriniais (ideologiniais) dalykams čia dabar visai ne vieta, — taip ir bendriesiems mūsų kultūros reikalams dabar gali ir turi būti rasta bendra kalba.

Visų pirma turėtų būti sušauktas kultūros kongresas ar šiaip platesnis kultūrinių organizacijų ir pavienių kultūrininkų atstovų suvažiavimas, kur turėtų būti apsvaistytos bendrojo kultūros darbo gairės ir mėginama pradėti organizuoti veikti. Tarp ko kito nedelsiant turėtų būti pradėta korektiavimui ir apie bendrąją kultūros fondą, kurio uždavinys būtų remti ir skatinti tokias kultūrinės vertybes, kurias mums, visiems lietuviams, yra bendros ir kurių visų negali apimti nei atskiros sromanos arba organizacijos, nei pa vieniai asmenys“.

WINDSOR

PAMALDOS WINDSORO LIETUVIAMS

Sulig Londono vyskupo parrėdymu lietuviams pamaldos bus kiekvieną sekmadienį St. Francis Kroatų bažnyčioj, se lietuviškose pamaldose. 1479 Albert Road 12 valandą

Kun. V. Rudzinskis.

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“ SKELBIA TAI, KO NESKELBIA „LAISVĖ“, „VILNIS“ IR „L. BALSAS“.

Vilniaus „Tiesa“ 1953 m. vasario 12 d. Nr. 36(3019) rašo apie Šiaulių srities komunistų partijos plenumo posėdį, kuria me iškelti „Raudonosios vėliavos“ laikraščio trūkumai: esą laikraštis nepakankamai paklusnus partijai, nežiūrįs visąsąjunginės kompartijos suvažiavimo nutarimų ir tt. Kaltinimus pareiškė... visi rusai: Grebenikov, Smirnov, Jakovlev, Kolesnikov, Jacenko, Kolesov, Aronov. Tai tokie yra Šiaulių apskrities „lietuviškieji“ kompartijos veikėjai, kurie lietuvius mokina, bara ir mudo. Lietuviškų pavardžių ten yra tik tai: Laurinavičius, Mikšys, Pivoriūnas ir Žilevičius.

Be ko kita, iš šių nusiskundimų aiškėja:

„Pranešimus dėl gyvulių žemėjimo eigos padarė LKP Joniškėlio rajono komiteto sekretorius drg. Mikšys ir partijos Panevėžio rajono komiteto sekretorius drg. Pivoriūnas.

Šių pranešimų svarstymas parodė, kad Joniškėlio ir Panevėžio rajonai metai iš metų neįvykdo planų visuomeninei produktivijai gyvulininkystei išvystyti, jog dabar visuo meniniams gyvuliams neužtikrintas sotus ir šiltas žiemojimas.

Drg. Kolesnikovas pažymi, kad ne tik Joniškėlio ir Panevėžio, bet ir Biržų, Šeduvos bei eilę kitų rajonų reikiama nesirūpinama gyvulių žemėjimu. Biržų rajono „Lenino keliu“, „Širvenos“, „Agluonos“, Pabiržės“ kolūkiuose pasarai reikiamai neapskaičiuoti, išmėtyti daugelyje vietų, pasi taiko, kad jie grobstomi.

LKP srities komiteto žemės ūkio skyriaus vedėjas drg. Kolesovas nurodė, kad KLP srities komitetas ir jo biuras yra atsakingi už tai, jog sritis neįvykdė 1952 metams skirtą planą visuomeninei produktivijai gyvulininkystei išvystyti, kad vis dar žemas gyvulių produktivumas, kad ne visuose kolūkiuose gyvuliams užtikrintas šiltas ir sotus žiemojimas“.

Taigi, gyvuliai kolchozuose badauja ir stimpia. Dėl to sovietuose nėra pieno ir nėra mėsos.

O štai iš to paties „Tiesos“

PRANEŠIMAS LIETUVIŲ DIENOS REIKALU.

KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba savo paskutiniame posėdyje galutinai nustatė Lietuvos Dienos Kanadoje surengimo datą ir numatoma programa. Ši data yra kitų kolonijų pageidavimu nukelta į 1953 m. rugsėjo mėn. 5—6 dd.

Programa prasideda šeštadienį, rugsėjo mėn. 5 d. sporto varžybomis: krepšinio, stalo tenisas ir šachmatai. Varžybos se dalyvauja vyrų komandos. Jeigu kuriose kolonijose yra moterų komandos, maloniai prašome ir jas dalyvauti. Tą pačią dieną vakare vienoje iš gražių Hamiltono salių įvyks bendras susipažinimo pobūvis-vakaras.

Sekmadienį, rugsėjo mėn. 6 d. šventė prasideda iš ryto pamaldomis katalikų ir protestantų bažnyčiose. Po pietų pertraukos programa pradėsima 6 val. vak., kurioj pasirodys atskirų apylinkių chorai ir tautinių šokių grupės. Jungtinis choras dainuos vadovaujamas

muzikui St. Gailevičiui. Meninė dalyje kviečiami dalyvauti ir keli operos solistai.

Ryšium su Lietuvių Diena Kanadoje išleisime propagandinį leidinį — programą, kurioje bus pateikti praeities ir ateities pasiekimai ir pinigus prisiųsti iki š. m. rugpjūčio mėn. 15 d. šiuo adresu: V. Antanaitis, 283 Mac Nab St. N., Hamilton, Ont. tel. 3-1554.

Primename visiems Lietuvių Dienos Kanadoje programos dalyviams, kad bus parūpintas išlaikymas ir nakvynė, o taip pat stengiamasi apmokėti nors dalinai kelionės išlaidas.

Smulkesnės informacijos pateiksime vėliau per spaudą, o Apylinkių Valdyboms atskirais raštais. O dabar visus kviečiame ruošti šiai šventei ir dalyvauti kuo didesniu skaičium!

KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba.

LIETUVOS KARIUOMENĖS KŪRĖJŲ-SAVANORIŲ ŽINIAI

Norėdami gyviau dalyvauti Lietuvos laisvinimo talkoje ir siekdami aktyvesnio veiklumo kovoje prieš pasaulio marą—komunizmą, skelbiame visų Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių žinias:

1) Vykdamas L. K. K. S. 1952 metų gruodžio 14 dienos Chicago mieste visuotinio narių susirinkimo nutarimą, išrinktoji valdyba, drauge su minėto susirinkimo prezidentu, š. m. gegužės 22 d. bendrame posėdyje nutarė imtis iniciatyvos atgaivinti visame laisvame pasaulyje Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių Sąjungą ir veikti jos Laikinių Įstatų Tremtyje pagrindais, vienkartinį įsijungimą į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

2. Iki visų narių balsavimu bus išrinkti Centro Organai,

visą organizacinę darbą atlieka L. K. K. S. Organizacijos Valdyba Chicagoje.

3. Centro Organų rinkimų data nustatoma 1953 m., spalio 31 dieną. Rinkimai bus vykdomi korespondencine tvarka. Atsiųstus balsus suskaičiuos ir rinkimų protokolą surašys tam reikalui pakviesta Rinkimų Komisija.

4. Visi laisvame pasaulyje gyvenantieji kūrėjai—savanoriai prašomi galimai greičiau atsiliepti, pranešant šiai valdybai savo dabartinį adresą. Skyriams vietoje organizuoti ir Centro Organų rinkimams praveisti visos informacijos bus pasiųstos kiekvienam asmeniškai gavus atsiliepimą—adresą. Žinias siųsti šiuo adresu: Mr. V. Rekus, 1630 N. Kedzie Ave., Chicago 47, Illinois, U. S. A.

HAMILTON

BRANGŪS HAMILTONIEČIAI!

Rugsėjo mėn. 5—6 dd. į „lygiateisiškumą“ su kitom dviem didžiojom Kanados lietuvių kolonijom, išskirdama jį iš „provincijos“ tarpo (tai dėka dail. T. Valiaus, kuris šia vin jete paapuošė Hamiltoną. Red.).

Paskutiniame KLB valdybos posėdyje, svarbiausiu dienotvarkės punktu buvo „Lietuvių Dienos Kanadoje“ klausimas. Galutinai nuspręsta (prisitaikant Montrealio pageidavimui) ją surengti Hamiltone rugsėjo mėn. 5—6 dd., kadangi rugsėjo 7 d. yra Labour Day — laisvas nuo darbo.

Programoje numatyta yra choro pasirodymai, tautiniai šokiai, solistai ir sportas. Į šią šventę laukiama suvažiuojant iki 3 tūkst. lietuvių. Atkreipiamas hamiltoniečių dėmesys į atsišaukimą, kuris yra talpinamas šiame Nr., o visiems NL skaitytojams — sekanti LDK reikalauja KLB Hamiltono valdybos pranešimus, talpinamus šio laikraščio puslapiuose.

KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba.

KLB Hamiltono valdybos pirmininkas inž. J. Kšivickis su žmona išvyko savo „Chevrolet“ 2-jų savičių atostogų į Muskoką. Jo pareigas laikinai eiti perėmė vicepirm. K. Baronas.

Kaip PASTEBĖJO SKAITYTOJAI

Jau pereitas NL Nr. Hamiltonui skiriamą žinom, pasipuošė nauja, gražia vinjete, savo išvaizda ir dydžiu — lygia Montrealiui ir Torontui. Hamiltono lietuvių kolonija yra dėkinga NL redakcijai, kuri pirmoji pripažino Hamiltonui

Hamiltono lietuvių

bizinieriai,

norį pasiskelbti išleidžiamame Lietuvių Dienos Kanadoje proga informaciniame leidinyje—programoje, savo skelbimus gali įteikti vald. izdininkui VI. Antanaičiui, 283 Mac Nab St. N. telef. 3-1554.

Kaip ir kiekvienas Kanados miestas, taip ir Hamiltonas yra šiuo metu priešrinkiminiam į parlamentą, įkarštyje. Stipriausios partijos čia yra Liberalai, PC ir CCF. Kbr.

LONDON, Ont.

DARIAUS IR GIRĖNO SUKAKTUVIŲ MINEJIMAS

Liepos 26 dieną, tuoj po lietuviškų pamaldų, žemutinėje parapijos salėje, Oxford g-vė 1057, Londono lietuviai paminės mūsų garsiųjų lakūnų — mo sukaktį.

L. E-tas. L. 4-tas.

mosukaktį. L. 4-tas.

PUIKUS KONCERTAS PARKE.

Liepos 10 d. Londono „Victoria“ parke lietuviai davė plačiąją anglų visuomenei tikrai puikų koncertą. Koncerto programą išpildė op. sol. Pr. Radzevičiūtė, Londono lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama p. M. Chainausko ir akordeonistas Alfonsas Pocius.

Jei angliška publika visada žavisi spalvingais mūsų tautiniais rūbais ir tautiniais šokiais, tai ir šiuokart mūsų šokiai susilaukė gausių katūčių.

Op. sol. Radzevičiūtė pirmą išėjimą padainavo lietuvių kompozitorių kūrinių bei liaudies

dainų, o kitu kartu — klasikinių kūrinių. Dėl dainavimo klasikinio išpildymo solistė Radzevičiūtė buvo labai šiltai priimta ir prašyta bisuoti.

Akordeonistas A. Pocius pa grojęs kelius dalykus solo, taip pat buvo publikos labai gerai įvertintas.

Bendrai Londono lietuvių koncertą reikia laikyti pasisekusiu. Mūsų mažai kolonijai tai gana žymus kultūrinis įvykis, taip gražiai mus pareklamavęs plačioje anglų visuomenėje.

L. E-tas.

DAIL. ZIGMO ŽILINSKO DARBŲ PARODA.

Dail. Z. Žilinskas Londone, Ont. suruošė pirmą savo kūrinių parodą, kurioje yra išstatyta per 50 aliejiniais dažais tapytų paveikslų. Paroda turi ne mažą pasisekimą.

Alg. G.

JUOKDARIAI...

Paklausimas Bimbai.

Visi sutinkame (nors vienu punktu!) . . . , kad Berija yra tikras išdavkas ir Rusijos ir visų darbo žmonių, — todėl jis užsi tarnavęs yra budeli, kokių jis pats buvo milijonams sovietijos žmonių. Bet, kas, pagal „rytų demokratijos“ principus, turės sekti po Berijos? Berija atėjo po Menžinskio, Ježovo ir Jago dos, kurie buvo tokie patys dar bo žmonių išdavikai ir budeliai, kaip ir Berija, — keno gi labar eilė: Malenkovo ar Molotovo, Kruglovo ar Vorosilovo, o gal kas kitas iš „komunizmo kūrėjų“ jau paaukotas nepasotinamam bolševizmo Molochui, kuris, kaip tas katinas, skerdžia savo vaikus?

Bolševikinės ausys ir akys.

Jos yra išverstos: jos nemato to, ką mato visų kitų akys ir ausys, negirdi to, ką visi žmonės girdi. Todėl bolševikų akys nemato, kaip skursta sovietijos žmonės ir negirdi jų skundų.

Už tai bolševikai „mato“, kaip Amerikoje badauja žmonės ir girdi, kaip pagal komunizmo komandą skundžiasi Amerikos žmonės. Juk Bimbai, Mi zarai ir kitiems „draugams“ Amerikoje — pragaras, o Rusijos bolševikų okupuotuose

Pavėluoti plepalai.

Komunistinė spauda Amerikoje vis dar telęspausdina pavėluotus komunistinės propagandos straipsnius iš Lietuvos — Simkusa, Tilvyčio ir kitų „komunizmo kūrėjų“. Juose dar tebegarbinamas Stalinas, nors nauji Rusijos viešpatiai Staliną jau pasmerkė. Sovietinė spauda pareiškė, kad vieno žmogaus, kok buvo Stalinas, nors ir genialiausio, valdymas yra nepriimtinas ir neleistinas.

O čia mūsų komunistėliai vis dar gieda Stalinui himnus. Na bagėliai... Mandrappykis.

JEIGU LIETUVIS NORĖS IŠSPRĘSTI SAU
APDRAUDOS KLAUSIMĄ

Dabar jau visi žino, jog apdraudą gali atlikti arba frater-nalėse organizacijose, arba ko-mercinėje apdraudos kompani-joje. Paskutiniuosius metus aiš-kliai pasižymėjo savo darbe ko-mercinės apdraudos kompani-jos. O frater-nalės organizaci-jos neišugdė tokių didelių ka-pitalų, nors ir turėjo, atrodo, pilną pagrindą plėstis.

Kodėl taip atsitiko? Kas ži-no apdraudos reikalus šiame krašte praėjusieji, tas atsime-na, jog anksčiau kaip tik frater-na-lės organizacijos pirmavo. Iš-dėmėtina, kad pirmoji apdrau-dos įstaiga savo kapitalus išau-ginusi ligi biliono dolerių, bu-vo kaip tik frater-nalė organiza-cija. Ir aplamai anksčiau fra-ter-nalės organizacijos turėjo didesnę pasisekimą.

Senesniais laikais, kai val-džia mažiau žiūrėjo į finansi-nių įstaigų veiklą, komercinės apdraudos įstaigos dažnokai bankrutuodavo. Vėliau val-džia, matydama, jog tos kom-panijos patenka į sunkią pini-ginę būklę dažniausia dėl jose dirbančių asmenų menko nusim-nymo, pradėjo reikalauti iš apdraudos kompanijų agentų „license“ (laisnių). Šitoks val-džios nusistatymas davė puik-kius rezultatus. Apdraudos kom-panijose pradėjo dirbti, galima sakyti, savo amato ekspertai-žinovai.

Na, o frater-nalėse organiza-cijose dirbo savanoriai, tie, ku-rie aukojosi savo organizacijos labui. O be to dar frater-nalės organizacijos surištoms tokiais savo narių kontrolės formalu-mais, kurių nepažįsta komerci-nės kompanijos, nebuvo savo veikloje taip lankstios ir negal-vojo taip prisitaikyti prie įvai-rių sąlygų, kaip kompanijos, kurių reikalus sprendė keli va-dovaujantieji asmenys.

Gerai reikalo nepažindami kai kurie ir lietuviai, ar čia gi-musieji ar naujai atvykusieji, susižavi apdraudos kompanijų garsumu ir kartais esti linke kažkodėl labiau pasitikėti gar-...

KANADOS MENAS PASAULINĖJE KELIONĖJE

Paveikslų kolekcija, kuri pa-skirta Kanados išpopuliarini-mui, buvo išstatyta Ottawoje trim dienom pradeant savo 18 mėn. kelionę, kurioje jie aplan-kys 10 kraštų centrinėje ir pie-tinėje Amerikoje, bei didesnius Europos centrus.

Šie paveikslai gerai žinomų kanadiečių dailininkų kūrinių, atvaizduoja 22 Kanados did-miesčius. Šie paveikslai buvo sukurti House of Seagram už-sakymu, nes ji remia šią tarp-tautinę kelionę. Jos tikslas

siom komercinėm kompanijom, negu pavyzdžiui SLA — Susi-vienijimu Lietuvių Amerikoje. Bet, jeigu pastatysim sau klausimą: ar yra objektyvus pagrindas, ar yra praktiškas ap-skaiciavimas lie-viui apsidraus-ti ne savoje, lietuvių-patrioti-šišdytyje organizacijoje, — SLA, bet įieškoti „svetimų die-vų“? Čia turime pilną pagrįn-dą tvirtinti, jog tokie apskaičia-vimai tėra tik nesupratimas. Komercinės apdraudos kompa-nijos, jeigu nesikaityti jų pla-čios propagandos ir agitacijos, prieš frater-nalės organizacijas, jokio pranašumo neturi.

Apsidraudęs asmuo pirmoje eilėje žiūri saugumo. Saugumo žvilgsniu mūsų Susivienijimas nei vienai komercinei kompani-jai neužleidžia pirmenybės, nes proporcingai paėmus jį tū didesnes atsargas ir didesnius kapitalus narių apdraudai patikrinti.

O pati apdrauda, pavyzdžiui SLA, yra pigesnė, negu komer-cinė kompanijoj. Sakysim, 40 metų asmuo apsidraudęs ko-mercinėje kompanijoj 1000-iiu dolerių, metams moka 34 dol. 18 ct., o tas pats asmuo SLA moka tik 29 dol. 13 ct. Tad ir komercinių kompanijų moka-mi dividendai negali atsvirti šio skirtumo.

Visa, kas čia pasakyta, ver-čia mus stebėtis, kodėl kai kuri dalis ir čia gimusių ir naujųjų ateivių paniekina lietuvių patri-otų sukurtą organizaciją ir atiduoda savo pinigus sveti-niams ir nuo jų už tai nieko geresnio negauna, bet dar turi jiems permokėti.

Nekalbant apie patriotinius sumetimus, jau vieni finansi-niai apskaičiavimai liepia mums pasilikti su saviškiais.

Ant. Katkus.

Švedijos Apaštališkojo Vi-karijato metraštis skelbia, kad iš 7 milijonų šio krašto gyven-tojų tik 19.000 yra katalikai. 99 proc. švedų priklauso evan-gelikų - liuteronų Bažnyčiai.

Yra suteikti pasauliui geresnį supratimą apie Kanados gyve-nimą ir per jos miestų skirting-us charakterius duoti Kana-dos atspindį užjūryje. Jos pir-moji sustojimo vieta — San Juan, Puerto Rico. Iš San Ju-an'o paveikslų kolekcija ke-liaus 30.000 mylių ir sustos se-kančiose vietose: Havana, Ku-boje; Mexico City; Caracas, Venezuela; Rio de Janeiro ir Sao Paulo, Brazilijoje ir iš-ten keliaus į Romą, Paryžių, Ženevą, Londoną ir taip t.

Kaip tiksliai pasitaikė nepa-prasta proga, „lyg tai akiai vištai grūdas“: pas pp. Gasiū-nus, Verdunę, viešėjo iš Bos-tono pp. Audickai ir iš Fich-burgo pp. Tamulioniai pas sa-vo brolių, taipgi Verdunę. Tu-rėdami „karą“, kaip laivą, sve-čiai iš Amerikos mielai prie-ėmė pasivažinėti, ir taip veži-mo liepos 7 dieną išvykome į JAV.

Bet... Amerika ne taip leng-vai pasiekiamą... Kiek į ją no-rinčių patekti, kiek kovų dėl visokių „bilių“, kiek pastangų, kiek visokių išsivogimų arba kėlimų per „žaliąją sieną“... Amerika — lyg koks biblinis rojus, kurin net ir iš Kanados daugelis bando persikelti, nors Kanada visais atžvilgiais suda-ro Amerikos dalį ir faktinai — JAV tęsinį. Kad taip yra kiek vienas gali įsitikinti peržengęs sieną, kurios ir nepastebėtum, jeigu ne muitinė—custom-hou-se.

Bet patekti į Ameriką vis dėlto nelengva...

Pavažiavus arti pusvalan-džio, ponios Audickienė ir Ta-mulionienė išsiėmė dokumen-tus.

Jau turi būti „kaslegar-nia“ (castle house), — abi jos ištikinėjo vyrus. O vyrai dar nesiskubino, kai tuo tarpu ir betonai ir asfaltas po automobi-liu pasibaigė ir mes tebeva-žiavome jau dulkiniu vieškeliu. Kažin kaip ilgai būtume važi-

STEIGIAMA PIRMOJI EVANGELIKŲ LIETUVIŲ
PARAPIJA AMERIKOJ.

Evangelikai Lietuvoj su Klai-pėdos kraštu sudarė apie 220.000 gyventojų. Tat sudarė maž-daug 10% visų gyventojų. Evangelikų santykis su katali-kais Lietuvoj buvo maždaug 1:9. Toks jis išliko ir trem-ties gyvenime Vokietijoj. Sa-kytų 220.000 evangelikų dau-guma buvo liuterionys, išsky-rus reformatus maždaug 11.000 Biržų, Kėdainių ir Kelmės apylinkėse bei 1 tūkstantį Klai-pėdos mieste. Tuo būdu liute-rionų ir reformatų santykis Lietuvoj buvo maždaug 9,5:0,5.

Lietuviai evangelikai ar pro-tesantai, patekę Amerikon, at-sidūrė skirtingose bažnytinės organizacijos sąlygose. Čia re-formatai eina trim grupėm: episkopalai, presbyterijonai ir kongregacionalistai. Liuterio-nys Amerikoje buvo susiskirstę seniau tautiniais pagrindais su-sidariusiais sinodais, kuriuose reikšėsi trys pagrindinės tau-tinės kryptys: anglų, švedų ir vokiečių. Po abiejų pasaulinių karų pasaulyje ėmė reikšti stip-rūs ekumėnini ar visuotini krikščionybės sąjūdis, kurio pa-daliniu yra Lutheran World Fe-deration. Amerikoje ėmė stip-rėti tendencija prieš bažnyti-nius susigrupavimus tautiniu pagrindu. Kai lietuviai, estai ir latviai atsidūrė Amerikoje, čia pradžioj pasireiškė noras, kad jie įsiliėtų į bendras esa-mas parapijas, bet nestiegtų savo atskirų parapijų. Nuo šios tendencijos dabar atsisak-kyta. Nauja problema bažny-tinei valdžiai susidarė, kai „Volksdeutsche“ emigracija čia vis labiau stiprina vokiečių elementą. Visai atskiros izo-liacionistinės pozicijos laikosi Missouri sinodas, kuris yra vo-kiečių kilmės.

Lietuvių liuterionų bažny-tinė vadovybė tremtyje, kuri yra Lutheran World Federa-tion narys, 1949 metais pasky-re, kad lietuviams liuterionis aptarnauti jungtine Vaisty-bėna važiuotų kun. Ansas Trakis ir Kanadon kun. Adol-fas Keleris. Trakis atvažiavo ir 1951 m. rudenį perėmė tvar-kyti iki tol jau Dr. Martino Kavolio vadovybę įsteigtą ir Lutheran World Federation pa-dalinio Jungtinės Valstybės, National Lutheran Council, Chicagoje leidžiamą religinį mė-nesinį žurnalą „Evangelijos Žo-dis“. Bet Kelerius dėl sveikatos kliūties per 3 metus nepasisė-kė gauti leidimo Kanadon.

Lietuvių evangelikų organi-zavimui nepasisėkusi viršaus, tat ėmė darytis iš apačios. 1949 m. pabaigoj Toronte įsisteigė

garą susirinkusius istorinės stovyklos skautus, kurių tarp-pan išvyko vienas žymiuju Ka-nados skautas ir NL bendradar-bis inž. J. Bulota su visa šeima. Mačius Niagaros krioklius žiemą, be abejo idomu pamaty-ti ir vasarą, kada ten aplink žy-dį gėlynai, kada turistų kam-satus, kaip Vilniuje per Kaziu-kų jomarką Lukiškių aikštė-ję...

Kažin, kada žmogus patek-tum į tą garsiąją visame pa-saulvy vietą, apie kurią iš vado-vėlių yra susidaryti išivaizda-vimai, — Niagaros krioklius, į kuriuos traukia žmonės iš vi-sų pasaulio kraštų, kuri yra vi-sų jaunavedžių kelių, lyg ma-gometonų Meka ir Medina, tikslas, — o čia nelauktai ir ne-tikėtai Hamiltone atsirado pp. Skaisčiai ir ne tik tai parodė sa-vo išikūrimo vietą — Port Col-borne, bet parodė ir Niagarą, ir St. Catharines ir visą Niaga-ros paupį, galima sakyti, nuo pat Erie ežero pakrantių.

Tai buvo lyg ir staigmena. Vykome, stropiai sekdami, de-vintuoju keliu, kuris turi vesti į JAV, o pasirodė, kad vyksta-me į Quebecą, į kurį taip pat veda devintasis kelias. Du de-vintieji mus ir suklaidino. Pa-gal zababonininkų teorijas iš-ėitų, kad netikės ne 13-tas, bet 9-tas numeris... Laimė, kad kartais suklaidimas arba nu-krypimas nuo programos suda-ro vieną malonumą.

Štai, prieš kelis mėnesius, besilankant Hamiltone taipgi teko išklysti iš programos: nu-vykome į Hamiltoną, o teko apvažiuoti visą Niagaros pusia-salį. Tada pp. Skaisčiai „pasi-ėimė“ ir savo mašina nusiga-beno į Port-Colborne, Ont., o iš-ten teko aplankyti ir Niaga-ros Falls, ir St. Catharines; te-ko aplankyti keletą būčiųlių, pa-matyti naujų žmonių, išgirsti apie jų gyvenimą, bendruome-ninius rūpesčius, pastangas ir nesutarimus.

Ir dabar, važiuojant JAV link, galvojosi ir apie ties Ni-

Lietuvių Protestantų Susi-vienijimas kaip kultūriškai poli-tinė organizacija. Jos vadovy-bė sudarė 3 liuterionys ir 2 re-formatai. Ši organizacija ėmė rūpintis lietuvių evangelikų re-liginiais reikalais keturiom skirtingom kryptim kartu:

1) Susivienijimas 1950 m. pavasarį kvietė liuterionų ku-nigus Trakį ir Kelerį.

2) Susivienijimas 1950 m. pavasarį prašė Presbyterian Church in Canada pakviesti re-formatų kun. Kurnatauską (jaunesnį). Šioji bažnytinė re-formatų vadovybė tat ir pada-rie, pakviesdama Kurnatauską laikyti lietuvių ir vokiečių pa-maldas presbyterionų parapi-jų Toronte. Bet Kurnataus-kas negavo leidimo emigruoti.

3) Susivienijimas 1940 m. pavasarį susirio su Missouri sinodu, ragindamas savo na-rius lankyti jo St. John's para-pijos pamaldas anglų kalba To-ronte, atiduodamas tai parapi-jai savo narių sąrašą ir 1950 m. spalį mėn. pasirašydamas aktą, kad steigdama lietuvių li-ją prie St. John's anglų para-pijos. Tuo susirinkimo pasekmėj 1951 m. vasario 4 d. buvo iš-rinkta sakytos grupės taryba, kurion pateko Susivienijimo 3 valdybos nariai. Bet vasario 10 d. Susivienijimas paskelbė, kad vasario 4 d. rinkimai buvo neteisėti ir tos grupės kunigas „nebėgęs lietuvių evangelikų kunigų“.

4) Susivienijimas ėmė kvie-ti lietuvių reformatų kunigus bažnytinei tarnybai Toronte.

Paašikėjus, kad liuterionų kun. Keleris negali atvažiuo-ti Kanadon, Susivienijimu pri-tariant, Lutheran World Federation narys Amerikoje United Lithuanian Church in America kartu su Kanados sinodu pakvietė minėtą Dr. M. Kavolį iš Chicago nuo 1953 m. kovo 1 d. atvažiuoti Kana-don ir tuo tarpu 3 mėnesiam aptarnauti lietuvių liuteronis ir bažnytiškai organizuoti To-ronte, Montrealy ir Hamiltone. Pagal Kanados valdžios 1951 m. duomenis Kanadoj esama apie 1.622 lietuvių liuterionų. Jų lietuvių evangelikų parapi-jos steigimo reikalu iki šiol už-siregistravo: Toronte 116 liu-terionys ir 12 reformatų, Ham-iltone 52 liuterionys ir 1 re-formatas ir Montrealyje apie 100 liuterionų. Remiantis tais daviniais yra nutarta steigti evangelikų liuterionų lietuvių parapiją Toronte, Montrealy ir Hamiltone. Parapijų susir-kiniai Toronte ir Montrealy gegužės 10 d. pasisakė kunigo klausimu, aptvarkė finansinį

reikala ir išrinko pirmą laikinę parapijos tarybą. Po to, Uni-ated Lutheran Church in Ameri-ka Kanados diecezės vyskupas Dr. Reble iš Kitchener ir Bo-ard of Mission sekretorius Dr. Kirsch iš New Yorko, kurio žinioj yra religinė veikla įvai-riomis tautinėmis balbomis (iš-skyrus anglų), gegužės 23 d. Toronte tarėsi su Dr. Kavoliu ir parapijos tarybos nariais iš Toronto ir Hamiltono. Sa-kytiem abiem vizitatoriam bu-vo pasakyta, kad lietuvių evan-gelikai liuterionys steigia savo atskirą parapiją. Sekminių pirmą dieną gegužės 24 d., di-džiausioj Toronte bažnyčioj, St. Andrew's Church, lietuvių evangelikų pamaldas laikė or-ganizatorius Dr. Kavolis litur-gija ir svečias Dr. Kirsch pa-mokslu. Vėliau skelbimuose Dr. Kirsch pasakė, papildyda-mas savo gegužės 23 d. kalbą, kad Lutheran World Federa-

ra, Sherbrooką ir tiksliai prie Rock Island pasiekėme JAV sieną, sukurę bent keturią tiek kelio, negu reikėjo... Bet, kai atostogos, pasivažinėti idomu — pamatėme didelius Kanados plotus ir naujas JAV sritis, nes į pietus vykome jau per Vermonto valstybę, jos slė-niais, tarp kalnagubrių, kurie čia susiklostė raukšlėmis, ei-nančiomis nuo šiaurės į pietus.

Ši klaida iš mūsų pareikala-vo apie penketą valandų laiko, o gal ir daugiau. Bet kiek tos kelionės metu prikalbėta, kiek prisiminimų papasakota, kiek dainų pridau-nuota... Vyrai daugiau linkę tylėti. Vairuotojas p. Audickas iš vi-so nelabai kalbus — susikau-pęs ir stropus mašinos vairui. P. Tamulionis — kalbesnis. Jis pasakoja prisiminimų iš Lietu-vos, apie kūrėmąsi Amerikoje. Pasirodo, kad pp. Audickai ir pp. Tamulioniai — giminės. P. Audickienė tačiau gimusi Odesoje ir dviejų metų atvež-ta Amerikon, o p. Tamulionie-nė — gimusi ir augusi Vilniaus krašte, tikra rytų dūkė, nepa-prastai gražiai kalbanti ir dai-nuojanti džiūkskai ir gyva, judri, linksma džiūksko sąmo-jaus moteris, kurios žmonių su-sibūrimė — gyvybingoji jėga.

Mūsų kelionės ponios, trupu-tį pyktelėjusios, kad nepasisė-kė greit pateikti dokumentus „kaslegarniai“, nutarė pietauti tiksliai JAV teritorijoje. Ir te-sėjo savo žodį, kentėjo ligi 4

AR TAIKA REIKSTŲ DEPRESIJĄ?

(Santrauka iš „The Wall Street Journal“)

Absurdiška filosofija yra pa-tikėti, kad krašto gerovė — gerbuvis yra sukurta ir atsiek-ta išleidžiant vyriausybei dides-les sumas pinigų karo reika-lams, ir kad tas krašto gerbu-vis sugriūtų, jei tas pinigų iš-leidimas būtų sustabdytas.

Žinoma, savaime yra aišku, kad jeigu, ir kada, tarptautinė je politikoje įtempimas suma-žėja ir atslūgsta, tai visuomet galime laukti karo reikšlams iš-aidų sumažinimo. Tačiau pa-daryti išvadą, kad tai būtų blo-ga valstybės ekonomijai, yra neprotinga.

Mažesnės vyriausybės išlai-dos sudarys galimybę mažes-nei mokesčių naitai. Vyriaus-ybė mažiau išleis pinigų to-kioms prekėms ir tokiems da-lykams, kurie yra skirti tiksliai naikinimui ir griovimui, o vals-tybės gyventojai turės daugiau pinigų ekonomiškai naudin-goms prekėms ir dalykams. To-ki dalykai ir tokios prekės, ku-rias mes pavadiname jautriomis vietomis, dabartinėje eko-nomijoje yra vartotojų prekės, kurių, gyventojai, budami api-plešti mokesčių ir infliacijos, neturėdami pakankamai pini-gų, negali pirkti.

Jeigu tai būtų tiesa, kad vals-tybės gerbuvį galima pakelti skiriant didelę dalį valstybinės gamybos ir gaminių krašto ginklavinimui, tai mes galėtu-mės vis daugiau ir daugiau kel-ti krašto gerbuvį, paimant vis daugiau vyrų nuo naudingo darbo ir įvelkant juos į unifor-mas ir paimant vis daugiau ir daugiau fabriku ir masinų iš naudingos gamybos ir perve-dant juos į gamybą tokių daly-

reikala ir išrinko pirmą laikinę parapijos tarybą. Po to, Uni-ated Lutheran Church in Ameri-ka Kanados diecezės vyskupas Dr. Reble iš Kitchener ir Bo-ard of Mission sekretorius Dr. Kirsch iš New Yorko, kurio žinioj yra religinė veikla įvai-riomis tautinėmis balbomis (iš-skyrus anglų), gegužės 23 d. Toronte tarėsi su Dr. Kavoliu ir parapijos tarybos nariais iš Toronto ir Hamiltono. Sa-kytiem abiem vizitatoriam bu-vo pasakyta, kad lietuvių evan-gelikai liuterionys steigia savo atskirą parapiją. Sekminių pirmą dieną gegužės 24 d., di-džiausioj Toronte bažnyčioj, St. Andrew's Church, lietuvių evangelikų pamaldas laikė or-ganizatorius Dr. Kavolis litur-gija ir svečias Dr. Kirsch pa-mokslu. Vėliau skelbimuose Dr. Kirsch pasakė, papildyda-mas savo gegužės 23 d. kalbą, kad Lutheran World Federa-

ra, Sherbrooką ir tiksliai prie Rock Island pasiekėme JAV sieną, sukurę bent keturią tiek kelio, negu reikėjo... Bet, kai atostogos, pasivažinėti idomu — pamatėme didelius Kanados plotus ir naujas JAV sritis, nes į pietus vykome jau per Vermonto valstybę, jos slė-niais, tarp kalnagubrių, kurie čia susiklostė raukšlėmis, ei-nančiomis nuo šiaurės į pietus.

Ši klaida iš mūsų pareikala-vo apie penketą valandų laiko, o gal ir daugiau. Bet kiek tos kelionės metu prikalbėta, kiek prisiminimų papasakota, kiek dainų pridau-nuota... Vyrai daugiau linkę tylėti. Vairuotojas p. Audickas iš vi-so nelabai kalbus — susikau-pęs ir stropus mašinos vairui. P. Tamulionis — kalbesnis. Jis pasakoja prisiminimų iš Lietu-vos, apie kūrėmąsi Amerikoje. Pasirodo, kad pp. Audickai ir pp. Tamulioniai — giminės. P. Audickienė tačiau gimusi Odesoje ir dviejų metų atvež-ta Amerikon, o p. Tamulionie-nė — gimusi ir augusi Vilniaus krašte, tikra rytų dūkė, nepa-prastai gražiai kalbanti ir dai-nuojanti džiūkskai ir gyva, judri, linksma džiūksko sąmo-jaus moteris, kurios žmonių su-sibūrimė — gyvybingoji jėga.

Mūsų kelionės ponios, trupu-tį pyktelėjusios, kad nepasisė-kė greit pateikti dokumentus „kaslegarniai“, nutarė pietauti tiksliai JAV teritorijoje. Ir te-sėjo savo žodį, kentėjo ligi 4

ku, kurie paskirti naikinimui. Kuo būtų didesnės mūsų gink-luotos pajėgos, tuo mažiau mes turėtume rūpėsčių su neturin-čiais darbu ir kuo didesnis bū-tų karas, tuo mažesnis pavoj-us gamybos pertekliui — per-produkcijai.

Jegu šitoks galvojimas yra protingas, tai mes visą reika-lą galėtume žymiai suprastinti. Mies galėtume samdyti pusę valstybės gyventojų daryti - - gaminti balionus, o kitą pusę gyventojų samdyti tų balionų išsprogdinimui paprastomis spilkomis. Nedirbančių tada neturėtume, o ekonominis akty-vumas — veikla būtų milžiniš-ka.

Yra tiesa, kad karo ekonomi-ja yra destruktivi. Ji atneša infliaciją, kuri savo bjauria for-ma skleidžia ir plečia choesą ir vargą. Karo ekonomija yra de-struktivi (naikinti, griau-nanti) netgi tuo atveju, jei ji ir nieko nesunaikina ir nesu-griaua todėl, kad ji laiko ne-naudingam darbu milžiniškus kiekius žmonių ir masinų. Bet koks taikiai išlaikyti ar taikos pažadas yra pranašas ir pasiun-tyns didesnės gerovės ir tur-tingesnio gerbuvio, todėl kad taikoje yra geriausia dirva eko-nomiškam progresui. Tiksliai tai kos periodai pakelia valstybės gerbuvį ir padaro valstybę stip-rią pakelti — pergyventi ka-rus.

Karas yra baisus dalykas, tačiau dar baisiau yra tai, kad esama žmonių, kurie kalba apie taiką lyg kad ji būtų baisesnė už karą.

Sulietuvino: J. Skaržinskas.

tion, United Lutheran Church in America ir Board of Mis-sions pirmą kartą susiduria su lietuvių liuterionų parapijos steigimo reikalu. Jis pareiškė džiaugsmą tuo steigimu ir pa-rapijiečių pritarimu Dr. Kavoliui darbu ir pabrėžė, kad šis darbas turi bažnytinės valdžios pritarimą.

Kbr.

Lansing, Mich. Policija ieš-kojo piktadarių, kas nuplėšė 20 vėliavukų nuo veteranų ka-pų. Galų gale, susekė, jog vo-verės pavogė tas vėliavukes ir išlojo jomis savo landas me-džių kiurymėse.

Stanislovas Išora ir Žemec-kas, kunigai už laisvės pastan-gas prieš rusus, buvo 1863 me-tais birželio mėn. sušaudyti Vilniuje. Šiomet sueina 90 me-tų nuo jų mirties. 1863 metų birželio 15 d. maskoliai pakorė Lietuvos sukilimo vadą Sira-kauską.

val. pp. O pasiekus pirmąjį tu-ristinį restoraną, užsisakė „šū-nelių“ su alumi. Alus, žinoma, nieko nepaveikė, bet kai mote-rys pradėjo, mano padedamos, dainuoti, p. Tamulionis įtarinė-jo, jog tai veikiąs... alus. O abi ponios, pasirodė, daug dai-nų mokančios. P. Tamulionie-nė prisiminė ir džiūkskų. Prisi-minė džiūkskų vestuves, vaka-ruškas, savo tėviškės žmones ir jų papročius...

— Grimstėlk, muzikėlė, — eisime pastuosioc, — ji kartoj-o atsimindama vakaruškas.

P. Tamulionis pasakojo apie atvykimą Amerikon, apie kūrė-mąsi ir norą grįžti Lietuvon. Pasirodo, visų ankstyvesnės kartos ateivių, lygiai Kanado-jos, lygiai ir JAV, buvo vienas tikslas: užsidirbti kiek pinigų ir grįžti tėvynei, kurią jie my-li ir kurios ilgisi, gal, daugiau, negu naujieji ateiviai. Šie kraš-tai jiems — svetimi, besieliai.

Važiudami automobiliu, mintimis ir kalbomis apklėmė, galima sakyti, visą pasaulį, bet ilgiausiai lankėmės Lietuvoje. Ką bekalbėjome, vis sukomes apie Lietuvą, lyg tas eskimas, kuris nuvežtas prie pusiaujaus, veidu vis grėžiasi, kaip kompa-so rodyklė, į šiaurę... Kad gi vis mes būtume stiprūs ne tik tautiniu instinktu, bet ir sąmone, tvirtu nusistatymu ir nepalaužiamu pasiryžimu, saky-čiau — kaip žydai, kurie gali užmiršti savo kalbą, gali net-tybę pakeisti, bet žydas nie-kad neužmiršta esąs. d. b.

ATOSTOGAUJANT...

Šiaurinės Amerikos kraštai atostogoms skūpūs: reikia išsi-tarnauti, išsidirbti, įsitvirtinti ir net išsikovoti, — tada jau gali gauti atostogų... Tuo tar-pu valstybinė teisė dar miega darbo žmogaus nenaudai. Pla-ti ir turtinga Kanada; ateities perspektyvos didžiulės, kol kas visai dar net neapčiuopiamų ribų; čia gyventi žmogui gali-mybės — begalės; ypač — jaunimui, — bet vadinamasis liberalizmas čia viešpatuoja dar pirmąkart savo formoje, beveik dar nepaliestas moder-niųjų laikų... Ypač kai ku-riose provincijose.

Todėl čia gautos atostogos yra labai brangios, o kadangi jos, bendrai imant, yra trum-pos, tai tuo pačiu yra dar bran-gesnės. Jas gavęs, nežinai, kaip produktingiau sunaudoti — kiekvieną dieną minutėmis skirstai...

Trumpas atostogų, gal, nau dingiausia praleisti kelionėse. Tiesa, tokiomis atostogomis pa-ilsėti, kas tą mėgstas, neįmano-ma, bet užtat žmogus „prasivė-dini“, pasižvalgai plačiau ir to liau, daug pamatai ir nemaža patiri.

Gavęs savaitę atostogų, žino-ma, kelionės, kaip p. Dan Ku-raitis, nepadarysi, — aplink pa-saulį neapvažiūsi; nebent ke-liatum sprausminiū lėktuvu. Deja, tokios galimybės netu-rint, malonu pasinaudoti kad ir moderniu automobiliu.

Iš visur ir apie viską

■ Be Adomo ir Ievos? Įsigalėjus ir išpopuliarėjus mokslininkų nuomonei, kad Marse ir kitose planetose turi būti gyvybė, kuri reiškiasi panašiose formose kaip ir Žemėje, klausimu susirūpino teologai. Ta nuomone susidomėjo ir Romos jėzuitų laikraštis „Civita Catholica“ ir 1952 metų spalio laidoje įdėjo tokius vieno amerikiečio jėzuito samprotavimus: „Jeigu ši nuomonė pasitvirtintų, t. y. būtų atrastos žmogiškos būtybės kitose planetose, sakotų jėzuitas, jų buvimas neprieštarautų teologijai bei bažnyčios pamokymams. Toji žmonių giminė būtų skirtinga nuo mūsų, visai nepriklausanti Adomo ir Ievos pradetai šeimai, ir dėl to, laisvi nuo likimo, iš kurio nebegalime ištrūkti mes — ainiai pirmųjų Žemės gyventojų. Gal būtų, tėsia toliau, Dievas priėmė jiems kitą gyvenimo formą, visai kitokią tikslų ir siekių. Bet, jeigu jie buvo sutverti su Adomo ir Ievos savybėmis, tai ir jie turėjo pereiti „obuolio bandymą“ ir, jeigu ne susigundė, turi gyventi toki medžiaginių ir dvasinių gerbių, kokio Žemės gyventojai visai nepažįsta: jie jau nebeliečiami ligų ir mirties. Todėl ir mokslo juose jie turėtų būti pažengę daug toliau už mus“.

■ Lietuviškos knygos leidimo raida: 16—18 amžiuje tebuvo išspausdintos 396 lietuviškos knygos; devynioliktojo amžiaus pirmoje pusėje, iki spaudos draudimo laikotarpio, išleistas 906 knygos. Lietuviškosios spaudos draudimo laikotarpis, per keturiasdešimt metų (1865—1904), nežūrint sąlygų sunkumo, buvo išleista 3320 knygų. Spauda atgavusi per pirmąjį jos laisvės dešimtmetį (1905—1914) buvo išleista 3632 knygos. Nepriklausomybės metais (1919—1939) buvo išleista 16.721 leidinys.

■ Washingtono Agrikultūros departamentas praneša, jog bėgyje pirmų penkių mėnesių šiais metais fermeriai turėjo 400 milijonų dolerių mažiau įplaukų, negu tuo pat metu 1952 metais.

■ Eucharistinis Kongresas kėlė didelį susidomėjimą visoje Australijoje. Kongresas buvo baigtas didžiuole procesija Sydnejaus miesto gatvėmis. Toje procesijoje dalyvavo apie 21.000 dalyvių ir ją stebėjo apie pusė milijono Australijos gyventojų. Procesijoje dalyvavo kitų tautų tarpe ir lietuviai. Lietuvių grupę, vedama Australijos lietuvių kunigų, priekyje nešė labai gražaus darbo kryžių, kurio vidury buvo įrašas „Lithuania“. Šis kryžius sukėlė didelį stebindžių tūkstančių minių susidomėjimą. Tai buvo tikrai išpūdinga lietuvių grupė šiuo atveju išsiskyrė iš visų procesijos dalyvių, lygiai taip ir tvarkingai savo dalyvavimu. Prie išpūdingo tautinių ornamentų kryžiaus labai gražiai derinosi tautiniai drabužiai pasipuošusios lietuviškos, eskortuojančios bažnytinės vėliavos. Lietuvių grupės dalydėdama šiam Eucharistiniam Kongrese organizavo Sydnejaus lietuvių klebonas kun. P. Butkus.

■ Vysk. K. Paltarokas gyvena Vilniuje. Iš Romos pranešama, kad gautos paskutinės žinios iš Lietuvos patvirtina, kad vysk. K. Paltarokas vis dar gyvena Vilniuje. Savo dispozicijoje turi 107 kunigus, kurie apriūpina 86 parapijas bažnyčias.

■ Amerika deportuoja savo buvusį „Mister America“. 1951 metais tos garbės atsiekęs „Mr. America“ gavo valdžios įsakymą aplėsti šį kraštą. Priežastis: jis nėra amerikietis. Roy Stanley Hillegren, 27 metų, iš profesijos elektrotechnikas, užkariavęs 1951 m. liepos mėnė Los Angeles mieste „Mr. America“ titulą, bus deportuotas. Imigracijos įstaigos pranešė, kad Hilligenn, atvykęs 1948 metais iš Kanados, anąsyk tebuvo gavęs pasisvečiuoti ir dalyvauti gražaus kūno varžybose tik 28 dienoms įvažiavimo vizą. Svečias Amerikoje, jame gyvenančiam tarnautojui, kur kas svarbesnį dalyką, negu jis gyventų puosnioje pilnyje už Kremliaus sienų.

Jagodos tuštybė nuostabiai pasireiškė jo galybės viršūnių mėnesiais. Nors jau buvo įvedęs NKVD karininkams naują parado uniformą, jis dar vieną sukomponavo augščiausiuose pareigūnais. Štai kokią: baltas vilnonis palaidinis su auksiniais apvaisais, šviesiai mėlynos kelnės ir lakuotos odos batai. Kadangi lakuota oda nebuvo gaminama Sovietų Sąjungoje, jis įsakė jos parvežti iš užsienio. Svarbiausioji puošmena, vainikuojanti šią uniformą, buvo Caro laikų jūros karininkų kinžalo pavidalo nedidelis paukuotas durklas. Patsai Jagoda dėvėjo specialę „maršalo“ uniformą, tiksliai jam vienam sukurta.

Lengva suprasti, kad Jagodos suėmimas, jis nepaprastai sukrėtė. Jis atrodė lyg laukinis žvėris dar neapsipratęs su savo narvu. Jis be jokios priežasties trypė žingsniavo pirmyn ir atgal savo celėje. Netrukus jo įspėdinis Ježovas gavo pranešimą, kad Jagoda pradėjo kalbėti su savim. Bijodamas, kad jo kalbys neišeitų iš proto ir kaip toks būtų be neudosteišmų, Ježovas pavedė Slutskiui, kuris turėjo netrukus po to irgi mirti, retkarčiais aplankyti Jagodą. Jagoda buvo patenkintas matyti Slutski, kuris reikė savo nušalintam viršininkui užuojautą su asaromis akyse, bet išsidėdamas į galvą kiekvieną Jagodos pasakytą žodį, kad sugebėjus tiksliai painformuoti Ježovą.

Jagoda nesivaržė Slutskio. Jis laisvai su juo svarstė savo nedidelį ir karčiai skundėsi, kad Ježovas per keletą mėnesių suardė stebuklingą aparatą, kurį jis taip darbščiai sukūrė per 16 metų.

Vieną vakarą, jau Slutskiui beiešinant, Jagoda jam sako: — Jūs galite įterpti į savo pranešimą Ježovui, kad aš sa-

kau, jog vis dėlto yra Dievas. — Ką?, — šuktelėjo Slutskis nustebs, ir kiek sumišęs dėl tos pastabos apie jo pranešimą Ježovui.

— Visai paprastai, — atsakė Jagoda pusiau rimtai, pusiau juokaudamas. — Už savo ištikimą tarnybą aš nusipelniau Stalino tiktai dėkingumą, tuo tarpu, kai iš Dievo susilaukiau griežčiausios baudos už tūkstančių kartų mano sulaužytus jo įsakymus. Tad matai dabar, kur aš esu ir patsai spreski: ar yra Dievas, ar ne?

Labiau besidomintiems sen

sacijomis, negu istorinių daly-

kų reikšme, Jagoda buvo svar-

biausia figūra trečiojoje Mask-

vos byloje. Tačiau nors kiek

žinanties partijos ir revoliu-

cijos istoriją Nikolaj I. Bucha-

rin, vienas iš įžymiausių bolše-

vikų ir brangiausias Lenino

draugas, buvo svarbus kalti-

namasis. Bucharinas pasiliko

ilgiau, negu Zinovjevas ir Ka-

menevas, Stalino bendradarbiu.

Šiuo metu nušalinus nuo val-

džios, Bucharinas galvojo, kad

jis, kaip pripažintas partijos

vyriausias teoretikas, galės gro-

ti pirmuoju partijos smuiku.

Tačiau partijos dešinioji opo-

zicija, arba konservatyvinis

sparnas, kuriam jis vadovavo,

buvo manevrais nugalėtas.

Taip esant, jis nustojo savo

vaidmens politbiure ir vėliau

buvo išmestas iš Partijos.

Asmeniškai nesantaika tarp

Stalino ir Bucharino siekė tą

metą, kada Leninas surašė sa-

vą Testamentą, kuriame jis siū-

lė pašalinti Staliną iš komunis-

tų partijos generalinio sekreto-

riaus vietos ir pažymėjo, kad

„Bucharinas... gali būti laiko

mas visos partijos favorit“.

Todėl Stalinas su beribiū pa-

sitenkinimu suėmė Buchariną

1937 metų pradžioje. Nepai-

sant to, kad Bucharino jėgos

buvo iščiulptos ir iš primigties

jis buvo švelnus žmogus, jis

tvirtai atlaikė dviejų mėnesių

laikotarpį į inkvizitorijų puoli-

nis ir atsakė bet ką pasira-

nešimą Ježovui, kad aš sa-

šyti. Bet jis, kaip ir kiti, turė

augštesniųjų mokyklų auklėti-

nai pačioje Chicagoje ir 50 my-

lių spinduliu aplink. Laimėto-

jus atrinko trys universiteto

profesorai. Konkursą laimė-

jo lietuvis Leonas Algiminas.

Jis yra 18 metų amžiaus ir mo-

kosi Harper High School.

■ Atominės energijos tyrinė-

tojai nustatė, kad ir labai ne-

žymi radioaktyviųjų spindulių

dalis daro neigiamos įtakos

žmogaus organizmui. Tų spin-

dulių palistas organizmas

lengviausia galima nustatyti iš

pasikeitimo baltųjų kraujo ru-

tuliukų. Kai tik organizmas pa-

liečiamas atominio spindulių

tuojau pat baltieji kraujo ru-

tuliukai pradeda keisti savo for-

mą. Tą patį pastebėjus, specia-

listų manymu, galima imtis

skubių priemonių užkirsti ke-

lią atominio spindulių ardan-

čią veiklą organizme.

■ Pasaulinė buvusių karių są-

junga. Didžiuoju laisvojo pa-

saulio valstybių buvusių karių

dalyviai yra susitelkę į organi-

zacijas savo valstybių ribose.

Pagrėičui tautinių organizaci-

jų buvusių karių organizacija,

kuriai priklauso 16 milijonų bu-

vusių karių. Pasaulinė buvu-

sių karių sąjungoje dalyvauja

19 tautų buvusių karių daly-

viai.

■ Amerikiečių diplomatai pa-

matys Sibirą. Keturiems ame-

rikiečių diplomatom, dirban-

tiems JAV pasiuntinybėje

Maskvoje, paskutiniu metu

Kremliaus suteikta galimybė

aplankyti Sibirą. Diplomatai

Sibirą pamatys, bet, aišku,

jiems nebus suteikta progos su

sipažinti su gyvenimo sąlygo-

mis Sibire esančiose stovyklo-

se.

■ Ekvadoro policijai uždarius

da nepalankius laikraščius, gat-

vėse kilo demonstracijos. Joms

numalšinti policija panaudojo

ašarines bombas. Penki laik-

raščių redaktoriai ir penki de-

monstrantai treštuoti. Kiti laik-

raščiai ir radijo stotys kelia pro-

testą prieš tokias vyriausybės

priemones. Laikraščiai susto-

jo eję, reikalaudami atšaukti

draudimą uždarytiems laikra-

ščiams.

■ Keturi silpnapročiai New

jersey, JAV, Kolonijoj „for

Feeble Minded“ įsižiūrėjo tele-

vizijoj, kaip piktadariai laidoja

gyvą žmogų. Taigi jie susita-

re suvaidinti panašų „teatrą“.

Iškasė duobę, kurioje sutiko at-

sigulti vienas jų, Charles

Hanlow, trys kiti užvertė že-

mėmis duobę, kur Hanlow ir

užtroško.

■ Jugoslavijos spaudos agen-

tūra paskelbė, jog amerikiečių

kariniams lėktuvams suteikta

teisė persikristi Jugoslavijos

teritoriją ir nusileisti Jugoslavi-

jos aerodromuose operatyvni-

ams tikslams.

■ JAV Darbo departamentas

Washingtono skaičiuoja, kad

Darbo Federacijos ir CIC uni-

jos turi 17 milijonų narių šioje

šalyje ir apie 800 tūkstančių

Kanadoje.

■ Amerikos Jungtinėse Vals-

tybėse 19 tautybių turi iš viso

1535 katalikiškas parapijas.

Lietuviai savo skaičiumi stovi

šeštoje vietoje, turėdami 103

parapijas.

■ 1910 metais vienas iš kiek-

vienos dešimties naujagimių

kūdikų Amerikoje mirė per pir-

muosius 12 mėnesių po gim-

imo. Dabar miršta tiksliai po

vieną iš kiekvienų 25 naujagi-

mių.

■ Miles Chase turi 50 akrų far-

mą netoli Muskegon, Mich.,

kur augina daržoves ir kartu

dirba dirbtuvė už 50 mylių

nuo savo farmos. Dirbtuvėn ir

atgal jis kasdien skraido lėktu-

vu, kurį pats pasidarė.

■ Arlington, Mass., JAV, tur-

tingas Luther A. Sawyer, 82

metų amžiaus, padarė testa-

mentą, palikdamas 20 tūkstan-

čių dolerių savo papūgai išla-

kyti.

■ Sen. Byrd (dem.) vadovau-

jās bendram JAV Kongreso ko-

mitetui vyriausybės išlaidoms

sumažinti, pranešė, kad šių me-

tų pradžioje ižde buvo 135 bil-

dol. neišleistų pinigų iš anksty-

vesnių metų biudžetų.

■ Didieji Australijos sliekai

yra vieno colio storumo ir sep-

tynių pėdų ilgumo.

■ 450.000 indėnų. Šiuo metu

Jungtinėse Amerikos Valstybė

se yra 450.000 indėnų.

■ Keturi silpnapročiai New

jersey, JAV, Kolonijoj „for

Feeble Minded“ įsižiūrėjo tele-

vizijoj, kaip piktadariai laidoja

gyvą žmogų. Taigi jie susita-

re suvaidinti panašų „teatrą“.

Iškasė duobę, kurioje sutiko at-

sigulti vienas jų, Charles

Hanlow, trys kiti užvertė že-

mėmis duobę, kur Hanlow ir

užtroško.

■ Jugoslavijos spaudos agen-

tūra paskelbė, jog amerikiečių

kariniams lėktuvams suteikta

teisė persikristi Jugoslavijos

teritoriją ir nusileisti Jugoslavi-

jos aerodromuose operatyvni-

ams tikslams.

■ JAV Darbo departamentas

Washingtono skaičiuoja, kad

Darbo Federacijos ir CIC uni-

jos turi 17 milijonų narių šioje

šalyje ir apie 800 tūkstančių

Kanadoje.

■ Amerikos Jungtinėse Vals-

tybėse 19 tautybių turi iš viso

1535 katalikiškas parapijas.

Lietuviai savo skaičiumi stovi

šeštoje vietoje, turėdami 103

parapijas.

■ 1910 metais vienas iš kiek-

vienos dešimties naujagimių

kūdikų Amerikoje mirė per pir-

mu

Kaip ir kada skrisime į Marsą?

RAŠO INŽ. J. BULOTA.

III. Kadangi mūsų Mėnulis beveik „ranka pasiekiamas“, tad greičiausia į jį bus paleistas pirmas sviedinys ar raketa. Bet Mėnulis yra labai neįdomus: beveik be atmosferos, šaltas, pilnas užmirusių ugniakalnių kraterių. Pagaliau mes ant jo, tesverdami apie 24 kg (48 svarus), nemokėtume ir vaikščioti: žengsi žingsnį, o išeis bent 10 metrų; šoksi per pasitaikiusį grumstą, o tenusileisi, iškilęs bent 25 metrus, už kokių 50 metrų ir t. t., žodžiu, turi viską į Mėnulį nusivežti, o nieko iš jo negauti, bei greičiausiai ant jo nebėra likę gal kada nors ir buvusios gyvybės pėdsakų, tai yra mūsų pagundos tikslas.

Pagaliam lieka mūsų artimiausi kaimynai — Venera ir Marsas. Venera apskaičiuota, jog link Saulę per 225 dienas, kart kartėmis, atsiranda tarp mūsų Žemės ir Saulės, apie artimiausiu „tik“ 26 milijonų mylių atstumu. Bet kadangi Veneros paviršiaus atmosfera yra apie 100 laipsnių C. karščio ir atmosferos spektrogramoje nerasta deguonies nei pėdsakų, tad ir bet koks gyvenimas ant jos yra labai abejotinas — žodžiu neapsimoka ir rizikuoti ant jos nusileidus išvirti ar die ną iškepti.

Visai kas kita su Marsu. Jo atmosfera, paviršiaus temperatūra, panaši į mūsų debesis, snieguoti ašigaliai, einant metų laikais tamsios — atseit augmenijos dėmės, pagaliau tai syklings „kanalų“ linijos rodo, kad Marse gali būti kažkas panašaus į mūsų gyvūniją. apibėga aplink saulę per 687 dienas, tad kartkartėmis mes atsidiuriame tarp Saulės ir Marso nuo jo nutolę „tik“ vidutiniškai 49 milijonus greitį beveik nebėra vilčių,

Vasaros atostogų metu nesileiskite į kelionę be PASAULIO LIETUVIŲ ŽYNYNO, kurio pagalba bet kuriame pasaulio mieste atsidiurs greitai susirasite lietuvių koloniją, įstaigas, organizacijas ir atskirus veikėjus. Be to, ŽYNYNE rasite smulkią išaiškinimą naująjį Jungt. Amer. Valstybių Walter-Mearren Imigracijos ir Pilietybės Įstatymą, vizų gavimo ir įvažiavimo procedūrą, rasite plačiai ir suprantamai išaiškinimą J. A. Valsybių mokyklų sistemą, kaip įsigyti specialybę ar patekti į pelningesnę profesiją. Turėdami ŽYNYNĄ jusite, kad po ranka Jums yra viso pasaulio lietuvių įstaigos, organizacijos, visuomenininkai, profesoriai, dailininkai, muzikai, žurnalistai, rašytojai, įvairių religijų dvasininkai ir t. t. Panašaus leidinio lietuvių kalboje dar nėra buvę. ŽYNYNAS būtina reikalingas kiekvienam kultūringam lietuviui. Reikalaukite pas platintojus arba tiesiai iš redaktoriaus pasiunčiant penkis dolerius: Mr. A. Simutis, 41 W. 33 St., New York 24, N. Y.

JURGIS JANKUS

Rūpesčiai

III.

— Neverta, — trumpai atsakė, bet nesėdo ir nenuėjo, tik stovėjo toj pat vietoj ir vis knibinėjo dugną.

— Neverta? Jeigu taip, žinoma. Ką senas kvailys be gali pasakyti.

Jis pakilo, prasčiojo mesti piktą žodį ir nueiti, bet Jadvyga atvirom akim žiūrėjo tiesai jam į akis ir greitai ėmė sakyti:

— Su juo neverta. Tamsta kaip tėvas: ir matai, ir suprant, bet jam aš nereikalinga. Gal kada ir buvau, bet ne dabar...

Dabar ji buvo baisiai nusiminusi, ir ašaros rinkosi ant blakstienų. Visiškai negalėjai pagalvoti, kad tas ramus, nuostabi baltas, platus veidas galėtų kada verkti.

— Tokia aš jam nereikalinga, — pasakė ir su paskutiniu žodžiu nurijo ašarų gukšnį.

— Tokia? Aš jam dantis ištaškysiu! Paršas neraliuotat! Atsiklaupęs Dievui dėkoti, kad laimina... — šaukė šaukė Norušis.

Iššaukė ir neberado žodžių, ką daugiau besakyti. Kiti, kuriuos turėjo galvoje, kaip į vandenį paskendo. Stovėjo abu prieš vienas antrą ir tylėjo. Iš tolo galėjai pagalvoti, kad juodu kalbasi apie kasdieniškus ir labai paprastus dalykus. Jadvyga dešinėje rankoje supo kibirą, kairiaja pakėlė nusišluosti veidą ir nespėjo nuleisti, kai Norušis paėmė ją ir ėmė glostyti. Ranka buvo šiurkšti, suskilusi, nuo ašarų drėgnai, bet ji buvo tokia, lyg spindėtų Kristinos dvasia. Rodos, ana atsikėlė iš kapo ir su ta mergaite atėjo į namus. Dabar Norušiai liežuvis vėl atsiršo.

— Visiškai nenusimink, — ėmė kalbėti, ir jo balsas buvo visai ramus. — Dabar jam taip atrodo, bet kai išgirs sucirpant, nebeišsilaikys. Atsiras meilė ir vaikui, ir motinai.

— Neatsiras... — atsakė moteris ir atsiduso.

— Taip negalvok, vaike. Nereikia. Kai iš anksto blogai pagalvoji, paskum pačiam nesmagu būna. Neatsitinka, ką galvojai, ir jautiesi žmogų apkalbėjęs.

— Negerai aš niekada negalvoju, — greitai pasakė ir pasuko galvą į šoną. — Jei būčiau galvojęs, būtų to neatsitikę. Aš jį tikrai mylėjau, o jis...

— Jį nebaigė, bet Norušiai tie žodžiai buvo kaip piktas priekaištas.

— O ką jis!? — pašoko. — Ar jis tave paliko? Ar nevedė? Į gatvę vienos su vaiku nepaueido. Dėl to tu nieko jam negali prikišti, o dėl viso kito su juo dar aš pakalbėsiu. Aš jam tėvas, ne...

nes pačių stipriausių sprogsta mūsų medžiagų detonacijos greitis nors ir sukosi apie 11.000 metrų per sekundę, bet jų pagamintų dujų spaudimas taigi ir dujų greitis vamzdyje tėra tik dalis viršminėto greičio. Žodžiu, sviedinys niekuomet nebus įbėdinamas greičiau, negu sprogstamųjų ar net detonuojančių medžiagų dujų greitis.

Ar galima tikėtis, kad bus surastos dar stipresnės cheminės sprogstamos medžiagos, pakeltas spaudimas taigi ir dujų greitis, galima tvirtinti, kad ne, arba tikrai nepakankamai iki 11.000 metrų per sekundę.

Tiesa, pasakysime, o atominė energija, atominis sprogi-mas, taigi ir pasakiškas dujų greitis? Čia labai apsiriktume, nes turima reikala ne su molekulinės sudėties medžiaga, o su atominė energija, kur mažas materijos kiekis buvo paverstas į elektronines dulkes su šviesos greičiu. Kad tai suprastume, imkime pavyzdį:

Hėlijaus atomas yra sudarytas iš dviejų protonų 1.008 ir dviejų neutronų 1.009 atominio svorio. Sudarant Hėlijaus atomą iš 2 protonų ir 2 neutronų, turėtume gauti 4.034 hėlijaus atominį svorį. Deja, taip nėra, nes hėlijaus atomas yra tik 4.002 atom. svorio. Taigi kažkur pražuvo 0.032 dalys atominio svorio. Einšteinas gi įrodė, kad niekas nepražūva, tik masė pavirto energija arba masės ir energijos suma pastovi. Taip pagaminus iš protonų, neutronų ir elektronų 4 gramus Hėlijaus būtų atpalaiduota 0.032 gr. masės, kuri išsklystų į visas puses su šviesos 300.000 km per sekundę greičiu. Ši energija būtų apskaičiuojama per gyvosios jėgos kinetinės energijos pagrindinę formulę, būtent: pusė masės ir greičio kvadrato sandauga — $\frac{1}{2} MV^2$ kvadratu lygu $\frac{1}{2} \cdot 0,32 \text{ Gega} \cdot 3 \cdot 10^{10} \text{ lygu } 3 \cdot 10^{19}$ ergų arba $3 \cdot 10^{12}$ joules arba $3 \cdot 10^{11}$ klg. metrų arba apie 1 milijoną kwh arba tai užtektų 1000 namų apšvietimui per visus metus.

Taigi tik 32 miligramai atominių dulkių pagamino tokią pasakišką energiją. Jei tai būtų „pagaminta“ stratosferoje, tai mes pamatytume lyg kokios žvaigždės apakinančią žybtelėjimą, o jei ant žemės paviršiaus, tai didžiausią gal ko kio „kvoderio“ mylios diamet

Daugiau bus.

— Nebereikia. Jis man jau pasakė, — nutraukė tokiu keistu balsu, kad Norušis paleido ranką ir pakėlė akis.

— Ką jis pasakė? Jadvyga nuleido akis.

— Sakyk, ką jis pasakė?

— Užteks, kad aš žinau, — lėtai atsakė ir vėl pažiūrėjo į kibiro dugną.

— Ką jis pasakė?

Norušis paėmė ją abiem rankom už pečių ir norėjo pažiūrėti į akis, bet ji vis tebežiūrėjo į kibirą.

— Ką jis pasakė? — pakartojo kelis kartus tą patį, vis stipriau rankomis spausdamas pečius, o ji stovėjo ir nė nemėgino išsisukti iš jo rankų ir nueiti.

Kai jis mygo ir mygo pasakyti, ji pakėlė akis, kelis akimirkinius žiūrėjo tiesiai į veidą ir tik tada pravėrė lūpas.

— Aš visą laiką galvoju, kad geriau būtų, jei Tamsta nežnotum. Žmonės dažnai pasako, o paskum nori, kad tas būtų užmiršta.

— Bet ką jis tau pasakė?

— Tėvo, jeigu tu liepsi, aš galiu pasakyti, bet mums visiems būtų geriau, jeigu neliectum.

Norušis paleido marčios pečius ir valandėlę tylėjo. Jam mintys užėjo rūku, per kur negalėjo rasti sprendimo. Per kelis akimirkinius prabėgo Kristė, Širmulis ir visi kiti, kurie norėjo, kad mestų įskalbtą viengungystę ir gyventų, kaip gyvena visi kiti. Paskum staiga, kaip šviesus žaibas blykstelėjo, kad jis dar viską turi savo rankose, ir taip bus, kaip jis padarys.

— Sakyk! — tvirtu balsu pasakė ir vėl uždėjo rankas marčiai ant pečių, bet toji pasisuko į šalį, paėjo ligi sienos ir atsisrėmė, lyg sunku būtų pasidare stovėti.

— Šiandien su Jonu apsižodžia vom visiškai iš netyčių, — pradėjo nuleidusi galvą. — Aš tik paprasčiau, kad jis neiseitų kur, nes tuoj reikės nešti kiaulėm, o man vienai jau sunku. Tada jis baisiai šoko, išplūdo mane paskutiniaisiais žodžiais, o paskum pradėjo priekaištauti, kad aš norėjusi ne jo, bet ūkio. Sakė, kodėl nieko nebuvo nei Elzei, nei Antaninai, nei Mortai. Todėl, sakė, kad jos nenorėjo ateiti ir šeimi uinkauti. O tu, sakė, panorėjai, tai ir šeiminkauk dabar: Ir cypk! Ir aš tau niekur nepadėsiu. Nė pirštu neparemsiu. Prakaity uždirbk ūkį, jei nori...

— Melagystė, — sušuko Norušis, nors marti norėjo dar kažką sakyti.

— Jeigu meluoju, jo klausk, — pro ašaras atkirto Jadvyga ir pasuko į priemenę.

— Ne tu meluoji, ne, bet jis! Melagis! Aš jam idėsiu jas visas ir pakaušį. Tegū. Jis pareis man. Juk šiandien pareis. Ne tuoj, tai paryčiais, ir aš tada jam parodysiu ir Elžę, ir Mortą ir Antaniną.

NAUJIENOS KNYGOS BIČIULIAMS

Jeronimo Cicėno veikalas „Vilnius tarp audrų“ jau baigiamas spausdinti ir po poros savaitių pasieks prenumeratorius. Visi garbės prenumeratoriams ir leidykloje užsiskaitusiems ir užsiskaitantiems egzemplioriai bus įrašyti į kietus viršelius. Šioje knygoje Jeronimas Cicėnas plačiai ir įdomiai aprašo lenkų okupaciją Vilniaus krašte, lenkų pastangas ir metodus sulenkinti lietuvių ir lietuvių atkaklumą ir kovas už savo teises ir lietuviybę. Knyga stipriai dokumentuota ir iliustruota, apie 560 psl., kaštuos 5 dol. Knygą leidžia čekagiškė knygų leidykla Terra.

Dr. Vanda Sruogienė, įžymi mūsų istorikė, šiomis dienomis atidavė knygų leidyklai Terra knygą „Lietuvos Istorija“. Ši knyga pritaikyta mūsų mokslo besimantančiam jaunimui ir lietuviškos mokykloms, bet lygiai įdomi visiems, besidomintiems mūsų krašto ir mūsų tautos praeitimi. Knyga gausiai iliustruota, su žemėlapiiais, parodančiais mūsų krašto kilimą ir nykimą įvairiais laikotarpiais. Knyga skaitytojus pasieks spalio mėnesio pradžioje.

Jonas Aistis paruošė spaudai savo straipsnį ir apybraižų rinkinį „Apie laiką ir žmones“. Dalis šios knygos jau buvo spausdinta periodikoje ir stipriai sudomino skaitytojus. Knygoje Jonas Aistis plačiai paličia savo jaunystę, susitikimą su spauda ir knygų leidėjais, duoda puikius K. Binkio, A. Miškinio ir kt. rašytojų ir kultūrininkų portretus. Terra ją išleis dar prieš Kalėdų šventes.

ro įkaitinto oro, greičiausia grybo pavidalo debesį. Visa bėda, kad nei šviesos, nei elektros, nei tik ką aprašytos atominės energijos negalima suvaldyti — uždaryti į cilindrą ir per tai gauti jų akciją ir sviedinį ar raketą.

Kadangi tokiu būdu išsiaiškinta, jog pabūkluose teoretiškai, tuo labiau praktiškai, neįmanoma pasiekti mums rūpimo sviedinio greičio, tad visų akys jau seniai nukrypo į raketą — reaktyvinį veikimą. Pridursiu, kad ir pabūkluose yra tas pats reaktyvus veikimas, tik toji reakcija pasireiškia per labai trumpą, tūkstantinėmis sekundėmis skaičiuojamą, laiką — atseit šūvį.

Daugiau bus.

Balio Sruogos „Milžino paunksmėj“ išėina antroji laida. Šis veikalas priklauso prie Balio Sruogos kūrybos viršūnių ir yra įdomus ir literatūrinis ir istorinis atžvilgiais. „Milžino paunksmėj“ vaizduojama senoji Lietuva, Vytauto Didžiojo viešpatavimo pabaiga. Autorius nuostabiai kruopštumui kuria tikrą ir teisingą ano meto Lietuvos paveikslą, parodo iškiluosius ano meto asmenis ir atskleidžia nuotaikas, kuriose Vytauto Didžiojo Lietuva kovojo ir gynėsi lenkų kėslų. Knyga yra didelio formato, apie 200 psl. Iš spaudos ji pasirodys greičiausia spalio mėnesį.

Prosper Merimee ir Luigi Pirandello — du sveltieji, kurie šiomis dienomis pasirodė mūsų knygų rinkoje. Abi knygos: Prosper Merimee „Kolomba“ ir Luigi Pirandello „Pirmoji naktis“, išleido knygų leidykla Terra.

Prosper Merimee yra žymus prancūzų literatūros klasikas, novelistas, dažnai gretinamas su didžiuoju novelės karalium Guy de Maupassant. Savo kūryboj jis ir romantikas, ir realistas, žiūrint vaizduojamų dalykų ir vaizdavimo būdo. Jo veikalai įdomūs neapstatstipria intriga, stipriais ir kovojančiais žmonėmis, kurie ir dabar, po šimto metų, gyvi ir

„NL“ ADMINISTRACIJA

prašo Gerb. Skaitytojus atnaujinti prenumeratą 1953 metams

LEIDYKLA TERRA ATPIGINO KNYGAS

VASARA, ATOSTOGOS GAMTOJE — TAI GERIAUSIA

PROGA PRISIMINTI LIETUVIŠKĄ KNYGĄ. KIEKVIE-

NA ŠIŲ KNYGŲ ĮDOMI, VERTINGA IR BŪTINA

JŲSŲ KNYGŲ LENTYNOJE

1. Marius Katiliškis, UŽUOVĖJA, apysakos.....	\$\$
2. Antanas Škėma, ŠVENTOJI INGA, novelės.....	2,50
3. Dr. P. Jonikas, LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA.....	3,00
4. Putinas, KELIAI IR KRYŽKELIAI, poezija.....	2,50
5. Kazys Binkis, LYRIKA, poezijos rinktinė.....	2,00
6. Prosper Merimee, KOLOMBA, romanas.....	2,25
7. August Gailit, TOMAS NIPERNADIS, romanas.....	2,50
8. Francois Mauriac, GIMDYTOJA, romanas.....	1,75
9. Luigi Pirandello, PIRMOJI NAKTIS, novelės.....	1,50
10. L. Dovydenas, BROLIAI DOMEIKOS, romanas.....	2,50
11. Kazys Boruta, BALTARAGIO MALŪNAS, rom.....	2,50
12. Balys Sruoga, KAZIMIERAS SAPIEGA.....	2,50
13. Balys Sruoga, GIESMĖ APIE GEDIMINĄ.....	2,00
14. Guy de Maupassant, KAROLIAI, novelės.....	2,50
15. Axel Munthe, SAN MICHELE KNYGA I.....	2,50
16. Axel Munthe, SAN MICHELE KNYGA II.....	2,50
17. Pear Lagerkvist, BARABAS, romanas.....	2,25

KITŲ LEIDYKLŲ LEIDINIAI

18. J. Simonaitytė, AUGSTUJŲ SIMONIŲ LIKIMAS.....

19. A. Baronas, DEBESYS PLAUKIA PAŽEMIU.....

20. Šatrijos Ragana, SENAM DVARE.....

Pirkdami TERROS leidinių už 10 dol. ar daugiau, gaunate TERROS Knygos Klubo nariams taikomą 30% nuolaidą.

Pasinaudokite šiuo papiginiu, ir neteks skystis mūsų knygų brangumu.

Užsakymams adresas: Terra, 748 W. 33rd Str., Chicago 16, Ill.

Ji atsisuko ant slenksčio ir visiškai ramiai pasakė.

— Gal ir melavo, bet jis tą metė tiesiai į akis. Aš jam tebuva merga, su kuria galėjo daryti, ką norėjo. Kita, būdama mano vietoj, ieseitų. Pasaulis platus, yra kur pasidėti, bet aš neisiu. Aš jam pasakiau, kad gali eiti ir pasijieškoti tokių, su kuriomis gali viską daryti, kaip su šluotom ar su senais autais, bet tada tegu nebelenda prie manęs. Nė piršto tegu nekiša! O aš neisiu. Dėl jo vaiko aš neisiu!

Tamsiu raudonumu nusiplieskė marčios veidas, ir ji, daugiau nežodžio netarusi, nusisuko ir nuėjo. Norušis pasiliko kaip į žemę įbėstas. Jis stovėjo ir girdejo barkstelėjimą statomo kibiro, paskum šiukšėjimą pilstomo vandens ar pieno. Ji ir skausme neužmiršo veršiuo, nenuleido rankų, nenumetė visko ir neišėjo per laukus pas tėvą pasiskusti, bet paėmė viską ir laiko, kaip savo, kaip čia gimusi ir augusi. Ji net mėgina atsistoti augščiau. „Nė piršto tegu nekiša“.

Norušis, pats nesuprasdamas kaip, pajunta, kad čia nebe jis vyriausias, bet tas, kurį nešioja Jadvyga, tas, dėl kurio ji pasiryžusi nė žingsnio iš čia nepasitraukti. Jam prieš akis vėl kaip gyva atsistojo Kristė.

— Žioplis, — pasakė pugsarsiai ir nuėjo į vidų, kur girdejo dirbant Jadvygą, o ji, sutaisiusi veršiuo gėralą, jau buvo benešanti į tvartą, bet Norušis, nė žodžio netaręs, paėmė iš jos rankų kibirą ir išėjo.

Juodmargis veršiuokas puolė prie kibiro ir ėmė mauti, pagrumdydamas snukiu ir papurtydamas ausis. Norušis viena ranka laikė kibirą, o kita glostė veršiuo tarpukaktį, kuris buvo juodas, net blizgėjo, tik pačiam verpėte baltavo dėmelė, ir Norušis apsisoto ties ja ir ilgai ją suko su vienu pirštu. Per širdį ėjo skaudus dieglys, lyg ją kas plika šiurkščia ranka būtų lytėjęs: juk ne jam čia reikia stovėti. „Be manęs tu būtum kaip našlaitis“, pats sau sušnibždėjo, o veršiuokas, lyg suprasdamas, pakėlė snukį ir lyžtelėjo ranką. „Ne man turėtum laižyti. Anas dabar sėdi pas kurią...“, ir tyčiai nuniūkė. Nepasakė, kad pas mergą, bet akyse iš karto atsistojo Elzė, Antanina ir Morta. Elzė žema, kresna, keitkampia, stipresnė už daugelį vyrų, Antanina ilga, kiek žliboka, nuo žlibumo net palinkusi. Jis nenorėjo jos samdyti, bet kitos tais metais nepasisekė pagauti. Ir Morta, ta smaigi ašrka, ne mergaitė, bet grynai, gyvai tvaskanti širdis. Jeigu ne prižadās Kristinos vieton kitos neimti, būtų jos tikrai nebeišleidęs. O ir tikėjo ja taip, lyg būtų gimtoji dukterė buvusi. Gal net dar labiau...

— Viešpatie, Viešpatie, — pasijuto vienas sau bekartojas, o veršiuokas, išgėręs bužą, iškišo galvą pro vartus ir ėmė trinti buzuotu snukiu šventadienių kelnų keli, bet Norušis to visiškai neįėjo.

(„Gabijs“ 4 nr.).

Veda sktn. kanz. J. Bulota

II.

Vienas iš pagrindinių atsielų tikslu tai gal ir buvo darnus tarp visų skautiškų šakų sugyvenimas. Be skirtingų skautų vyčių, jūros skautų ar studentų atitinkamų serijerių uniforimų, pajavirintų visokių vietovių ženklais, mes tematėme lietuvių skautų, besirūpinančių tais pačiais tikslais, bedainuojančių tą pačią tėvynės ilgesio dainelę, ištariant tuos pačius maldos žodžius.

Buvo matomas ir aiškiai juntamas darnus ir solidarūs vadų veikimas — susikalbėjimas, kurių vadovybėje lietuvių skautai-tės nesibijoję nei perkūnijos nei audro, o su šypseną kaip nepajudinami žengs pirmyn ir tėviskėle vedančiu Lietuvos keliu.

Jaunesni vadai pasimokė iš senesnių. Daugelis skautų, pasinaudoję skautininkų buvimu proga pasistūmę patyrimo laipsniuose, vyčiai davė išdėdžius, kandidatai studentai buvo pakelti į tikruosius vyčius. Aidėjo tradicinis — vietnėtimis, byrėjo senų profesorių skautininkų ašaros, visuose tvinkėjo tas pats, nusiskriausio lietuvių, karštas ir vieningo pulso kraujas.

Po vėliavų nuleidimo mūsų žaliukai darniose eilėse pramarsuodavo su dainomis pro besiruošiančių sesių stovyklą, vėliau besikonkuruojami susimaišydavo, bendram laužui — šposam ir dainoms. Šiomet jau buvo neabejotinas ir darnus kontaktas. O sesės, o broliukai! Girdėjau bešibždančius per laužą: šita, tai lieknioji montrealietė, o ta tai simpatiškoji Los Angelietė, ah! va, va, tai gražuolė nuo Hollywood'... Na ir buvo iš ko pasirinkti, apie 300 sesių ir 200 broliukų. Pagarba jubilėinei stovyklai.

Pe rvisus metus, neabejotinai, skautai padarė visose srityse milžinišką pažangą. „Sk. Aido“ prenumerata padvigubėjo, pačių skautų eilės sutankėjo, daug naujų ir senų vadų aktyviai įsijungė į veiklą, metodai kai sustiprėjo, kas buvo matyti, kad ir iš išrinktuosiu gal davė 100 skautų nuosavų „karų“, parama kitiems, ypač Vo kietijos vienietams, sukonkretojė, o visuomeninis pritarimas tiesiog išsiliejo.

I šeštadienio paskutinį bendrą laužą buvo suvažiavę iš Kanados ir USA apylinkių daugiau 500 auto mašinų su jų maloniais svečiais, besidominčiais mūsų skautija. Išskyla mintis, kad skautai ateityje panašiomis progomis pasirodys tinkaamai — organizuoti priimti svečius, įsteigiant užkandinę ir palapinių pernakvojimui, šalia stovyklos — tai būtų šale kitų ir medžiaginė nauda, tokiu patarnavimu papildant savo išdus, išgelbint mūsų tautiečių didelius pinigus, išmoka mus kitiems.

Parinktoji stovyklavietė buvo lengva surasti, netoli didelių kelių, prie turistinės vietos, tai vis reikšminiai, sutraukė tokių didelį svečių skaičių. I šias visas aplinkybes, tikimės, mūsų skautai ir ateityje atsivėlęsi gi visuomenė mus tiesiog užplius.

Susilaukėme ir mielojo sktn. Labanausko, Amerikos Balso, lietuvių skryliaus vedėjo, bei per jį perdavėme mūsų broliams Lietuvoje mūsų aimaną dėl jų. Buvo užsukę ir broliai Motuzai, todėl tikėtis mus pamatyti filmuose.

Pastabos ir išvados.

Jieškant priekabių, žinoma, kritikuoti žymiai lengviau, negu, ką nors nuveikti, padaryti. Bendra pastaba gal būtų ta, kad visuomenėje stovykla puikiai pavyko. Daugelis skautų vadų, paaukoję atostogas ar nutrukę nuo darbo, atsijaunino, skautijoje kitų brolių tarpe patys atiduodami geriausią įnašą, ką jie sugebė-

jo ar proga pasitaikė. Posėdžiuose buvo likviduota opiausių klausimų, bei surasta bendra kalba — atsakas į užmetimus iš vidaus bei išorės, pagaliau nustatyta sena nepalūžta ma veikimo kryptis. Buvo lengviau atsikvėpta.

Net ir drausmės trūkumas pas jaunesnius ir pabaigą visai užsitusavo ir po komandos buvo žigiuojama ne atgal, bet pirmyn. Smulkesni nedrausmės pavyzdžių, visuomet, net ir mažesnėse stovyklose pasitaikė, bet jie yra dažniausiai gerai ištiriami ir iš jų mokomasi — neklausados baudžiami.

Mūsų skautai šią stovyklą įvykdė didelėmis nuovargiomis, moralinėmis ir materialinėmis išlaidomis. Pav., iš Los Angeles brolis Pažiūra atvaizavo mašina, paaukojęs 5-tą dieną kelionėje. Viena Los Angelietė atskrido lėktuvu, o bilietas tik pirmyn apie 170 dol. Gali ma tik stebėtis tokiais reikiškais, ypač, manau, tiems, kurie bijo paaukoti skautijai nors vienos popietės savoje gyv. vietovėje. Išvada, manau, daug kam jauaiki, mes tegalime linkėti ir toliau pasiryžimo mūsų vadovams ištvermės — sveikatos, dar ilgo mums vadovavimo. Ačiū ir visuomenei, tėveliams, motutėms, taip didelių mūsų organizacijos susidomėjimu.

Galime drąsūs būti, kad ši pasirengiamoji — jubilėinė, nu tiesė gaires būsimajai viso laisvojo pasaulio lietuvių skautų — čių džemborei, kurią suorganizuosime kiek galime nedelsdami ir ne vėliau kaip 40 metų suvakčiai paminėti, t. y., ne vėliau 1958 ir, o Dieve! Gal Laisvoj Lietuvoj!?

Mielos sesės ir broliai, jau dabar ruoškimės tam didžiuliam įvykiui. Taupykite fondus padėti sau ir mūsų broliams-sesėms išsisklaidytiems po visą pasaulį suvažiuoti ir krūvą, parodyti visam pasauliui, kad mes lietuviams esame gimę, tad norime jais ir būti!

Sktn. J. Bulota.
Montreal 10. VII. 53.

SKAUTŲ VASAROS STOVYKLA.

Vykstantieji i šių metų Montreale Skautų Tunto stovyklą, įvykstančią liepos 25 — rugpjūčio 3 dienomis, su savi pasiima sekančius reikmenis: du šiltus apklusus, paklodę, mažą pagalvę, šiltą pižamą, storą virvę, baltinius, maudymosi kostiumą, sportinius batus ir marškinius, ilgas kelnės, šiltą megztinį, lietpalį, dvi poras kojinių, du rankšluosčius, muilą, dantų šepetuką, pastą, metalinę lėkštę ir puoduką, šaukštą, peilį ir šakutę, turimas sporto priemones.

Visi šie daiktai sudedami kuprinėn ar surišami į tvirtą ryšulį. Skautai vyksta pilnoje stovyklos uniformoje.

Stovyklon išvykstama liepos 25 d., šeštadienį, 8 val. ryto. Verdune ir Ville LaSalle gyvenantieji renkasi Aušros Vartų parapijos salėje, Rosemonte ir centre miesto gyvenantieji — Šv. Kazimiero parapijos salėje. Išvykstama bet kokiam orui esant.

Turintieji mašinas, yra maloniai kviečiami pasitalkinti. Prašoma iš anksto pranešti s. v. vyr. sklt. Juozui Piečiaiui, telef.: RA 2-4449.

Iš anksto išpėjama, kad bus maudomasi tik skiltimis, kiek vienas pavienis maudytojas bus tuoj pat grąžinamas namo.

Taipgi patariama šią laikraščio dalį išsikirpti, nes atskiri pranešimai nebus siuntinėjami.

Stovyklos komandantu yra paskirtas s. v. sklt. Vincas Piečaitis. Dvasios vadovu sutiko būti tėvas St. Kulbis, SJ.

psktn. St. Naginionis

Tuntininkas.

Moksio-technikos naujienos

PRAEITIES PRERIJŲ KA RALIUS — STUMBRAS.

Šiaurinėje Amerikoje prieš šimtą metų buvo 50 milijonų stumbrų. Šiandien turima jų apie 5.000 Kanadoje ir maždaug tiek pat Jungt. Valstybėse.

1889 metų apskaičiavimas Jungt. Valstybėse rodo, kad būta tik 541 stumbrų tame krašte. Šis gyvulys buvo jau prie išnykimo slenksčio, ir tik dėka griežtų apsaugos priemonių išnykimas buvo išvengtas.

„Buffalo“, kuris yra kilęs iš šito krašto, iš viso nėra „buffalo“ (stumbras), jis yra ištikrų „bisonas“, ir yra labai platus, turi išgaubtą kaklą, ilgą kojas, kuprą ant savo pečių ir keturiolika šonkaulių vieton stumbrų trylikos. Jo svoris gali būti net 2.500 svarų ir jis gali bėgti taip gerai, kaip arklys. Jis eda žolės, šakeles, lapus ir žieves. Jis yra labai piktas ir juo niekuomet negalima pasitikėti. Jo vieinatelis džentelmeniškias įprotis yra duoti išpėjimą priešui prieš mėginant jį perdurti. Prieš puldamas, jis iškelia galvą, trypia žemę ir pakelia uodegą.

Stumbrų buliai kovoja tarpusavy, ypatingai poravimo laikotarpyje, nuo liepos mėn. iki rugsėjo. Rezultatas paprastai būna vieno kovotojų mirtis, nes stumbrai nepasitenkina kompromisu.

Stumbras gali gyventi net žiauriausiam krašte. Jis gali išmisti iš po sniego žolės ir savo nosimi laužyti ledą, siekdamas vandenį. Jis gali išgyventi pūgas, kurios paprastą gyvulių bandą sušaldytų per kelėtą valandų.

Gyvulių augintojai auginą

VAKARAS TAUTOS FONDO MĖGĖJŲ TARPE ARGENTINOJE.

(Reportažas iš Buenos Aires).

Kai viso laisvojo pasaulio lietuvių jau sudėjo nemažas sumas Tautos Fondan, Argentinos lietuvių, kurių priskaitoma iki 35—40 tūkstančių, i ši Fondą tik 1.400 pezų teinesė.

Tautos Fondo atstovybės valdyba, suprasdama, kas darosi šiame krašte ir dėl ko Tautos Fondas tiek mažai tėra gavęs iš Argentinos lietuvių, susirūpino. Geriausias būdas buvo, surengti Tautos Fondo reikšmę įvertinančių lietuvių

pobūvių — vakarą.

Nutarimą pradėjus vykdyti, be ypatingos propagandos greit buvo išplatinta apie 300 pakvietimų, kurių kaina (lygi aukai) buvo 50 pezų vyrams ir 25 pezai moterims. Šis pirmasis Tautos Fondo Atstovybės parengimas turėjo nepaprastą reikšmę visai kolonijai, todėl yra būtina pasaulio lietuvių spaudoje apie šį įvykį plačiau pakalbėti, kad praskaidrintus tamsiąsias pasaulio lietuvių nuomones apie Argentinos lietuvių atsilikimą Tautos Fondo rėmimo.

Kai kupinas gražių vilčių rasti medžiagos lietuviškai spaudai, įžengiau per pirmąsias duris, buvau sutiktas dviejų organizacinio komiteto narių, kuriems skubėjau pateikti savo atsilankymo tikslus. Dar man nebaigus „raportą“, gavau pritrenkiantį atsakymą...

— Tai, kad mes turime kas fotografuos ir labai gaila, kad anksčiau nesutarėm, — vienas iš jų pareiškė, jog nežinodamas, kad mano tikslas yra ne „pauliavoti“ ar pasipelnyti, o tik filmoje užfiksuoti šį pirmąjį tokį įvykį ir i lietuvių kovos istorijos lapus, per spaudą, įrašyti Argentinos lietuvių auką, dedamą ant Tėvynės laisvės aukuro! Nenusileisdamas laukiau rezultatų iš „viršūnių“.

Tuo metu rengiau kelis klausimus pirmininkui J. Čikštui.

Valandėlė su T. F. atstovybės pirmininku.

— Kaip seniai Tautos Fondo atstovybė veikia Argentinoje? — pastačiau pirmą klausimą.

— Steigiamieji formalumai buvo pradėti beveik prieš trejus metus, bet oficialiai darba pradėjo tik prieš metus.

— Kokia suma iš Argenti-

stumbrus dėl biznio, bet jie turi daug problemų su tuo auginimu. Jie gali peršokti per kiekvieną parastą gyvulių aptvėrimą, kada jie tik nori ir jie gali nudurti kiekvieną ūkio tarautoją už kiekvieną priežastį arba ir be jokios.

Kanados vyriausybės žemės ūkio specialistai padarė žygių, kad stumbrų garsas pasilikytų gyvas amžiams, net ir tada, kada dabartinės bandos ir išnyktų. Jie sumaišė stumbrų ir naminių gyvulių veisles ir pagaminė hibridą, žinomą kaip „cattalo“.

Šis cattalo yra gero būdo, kurį jis paveldėjo iš Aberdeen Angus, Shorthorn ir Hereford gyvulių ir kartu turi ir stumbrų geresnį gyvybingumą. Jis gali misti blogame ore knisdamas per sniegą ir turi gerą atsparumą prieš audras ir pūgas. Jo vidutinis svoris yra nuo 100 iki 300 svarų virš reguliarių gyvulių.

Specialistai praleido pilnus 30 metų, kol jie galėjo pastatyti cattalo i dabartinę padėtį ir jų turima dar tik keletas šimtų. (CS).

PARODOJE BUS 9.000 DOL. PRIZŲ MOTERIMS

Kanados Valstybinės Parodos (Canadian National Exhibition) Moterų skyrius išdals šiais metais 9.000 dol. vertės prizų varžybose, Toronte (CS).

ATSIŪSTA PAMINĖTI.

AIDAI 6 nr.
KARYS 5 nr.
EGLUTĖ 6 nr.
TEVIŠKĖLĖ gegužės mėn.
PELĖDA pavasarinė...

nos lietuvių kolonijos yra įnešta i Tautos Fondą ir kokių būdu sudarytos lėšos?

— Su liudiesiu tenka pareikšti, kad tik 1.400 pezų tėra įnešta ir ši suma sudaryta iš visuomenės aukų.

— O kaip eina Lietuvio pasų platinimas?

— Dėl įvairių priežasčių iki šios dienos stovėjo vietoje, bet šiandieną bus duotas smarkus šuolis pirmyn ir manau pasiseks išplatinti visus pasus? Kai gausime daugiau, nedelsdami platinisme, nes yra daug norinčių įsigyti šį garbingą dokumentą.

— Kas sudaro Tautos Fondo Rėmėjų daugumą šios dienos pobūvyje ir kiek numatoma turėti gryo pelno?

— Daugumą sudaro pramoninkai, kurie yra lietuviški reikalų nuolatiniai rėmėjai. Šis pobūvis tikriausiai duos kelis tūkstančius pezų pelno.

— O kokie ateities planai?

— Sunku tikrai pasakyti, bet tikimės Tautos Fondui lėšų sukelimui dažniau surengti panašius pobūvius, koncertus ir platinti Lietuvio Pasus.

— Kas sudaro Tautos Fondo Atstovybės valdybą?

— Pirmininkas esu aš (J. Čikštas), išdėninkas F. Vaitkevičius, sekretorius D. Namikas, nariai: K. Norkus, P. Sakalauskas, kun. Margis ir Val. Sruoga.

Tuo ir baigėme pasikalbėjimą, nes reikėjo pradėti

Lietuvio Pasų įteikimą.

Kiekvienas Tautos Fondo rėmimo daugiausiai nusipelnęs buvo kviečiamas i sceną, kur keturios lietuviškos išeikė kiekvienam Lietuvio Pasą ir primė aukas Tautos Fondui iš savo gėvėjo. Tokiu būdu buvo išeikta 100 Lietuvio Pasų, o Tautos Fondui sudėta 1255,— peza.

Baigiamoji išvada.

Labai dažnai Argentinos lietuvių organizacijos nusiskundžia, kad sunku yra ką nors gero suorganizuoti, bet tai ne tiesa. Gal taip galvodama ir Tautos Fondo Atstovybė kažko laukė. Tačiau, kai pajudėjo surado priemonių ir tik per vieną dieną keli tūkstančiai pezų įplaukė i Tautos Fondą.

L. Kančauskas.

Buenos Aires.

KULTŪRINĖ KRONIKA

INFORMACINIS LEIDINYS KANADOS LIETUVIAMS.

„Lietuviai Kanadoje“.

Jame bus visos Kanados lietuvių, turinčių prekybos ar pramonės įmonės bei šiaip visų biznierių adresai. Taip pat bus adresai visų laisvųjų profesijų asmenų, organizacijų, tabako ir kitų stambesnių ūkių. Šių adresų pilnumas bus tikslis informacija keliaujantiems, pilnutinė reklama vietoje, nes bus galima lengvai susirasti reikalingas firmas ar asmenis. O esmėje tvirtins mūsų lietuvių tarpusavio ryšį ir padės ūkiškai santykiuoti, kurtis, jungtis ir stiprėti.

Be šios smulkios informacijos bus duotas aiškus vaizdas apie galimumus kurtis pramonėje, prekyboje, amatuose bei žemės ūkyje. Jame tilps įvairūs straipsniai, paruošti atskirų sričių žinovų. Su straipsnių autoriais yra jau susitarta ir straipsniai jau ruošiami. Redaktoriams to leidinio yra kvietis ir sutiko būti dr. Juozas Kaškelis ir ekon. Povilas Budreika.

Šio leidinio sėkmingesniai išleidimui yra maloniai kviečiami prisidėti visokeriopais būdais ypač lietuvių verslininkai Kanadoje. Prisidėti: tiek suteikiant tikslus adresus apie save ir savo vietoj esančių lietuvių biznierių, tiesiogiai redakcijai arba redakcijos prašytiems bendradarbiams; tiek duodant tam leidiniui skelbimus. Redakcijos adresas: P. Budreika, 12 Isabella St., Toronto, Ont. Telef. RA 7672.

Daugumos verslininkų adresas jau yra surinkti netrukus bus pasiųsti raštai atsioklausiant dėl skelbimų ir patikslinimui jų biznių pavadinimas. P. S. Šis leidinys neturi nieko bendro su neseniai spaudoje pasirodžiusiu K. L. B. Krašto Valdybos pranešimu apie jų norą leisti leidinį „Kanados Lietuviai“, kuriame bus nagrinėjama lietuvių įsikūrimo Kanadoje istorinė ir kultūrinė raida.

„Verslo“ Valdyba.

LIETUVIS ADVOKATAS

Sėkmingai baigęs 4 metų teisių studijas Toronto universitete ir dar 2 metus gilinęs žinias Ontario advokatų institute Osgood Hall, Toronte, jaunas lietuvis advokatas V. Alksninis šiomis dienomis pradėjo profesinę praktiką pas advokata M. Romanick, 62 Richmond St. W., 511 kambarys, Tel. EM. 4-2585.

Smagu pažymėti, jog šis išdžukų tėvų — senųjų imigrantų — jau Kanadoj gimęs gabus, malonus ir veržlus jaunuolis puikiai kalba lietuviškai.

1953-uju metu suaktyvininkai

Suėjo 60 metų kai 1893 m. birželio 29 d. ties Alaušu, Užpalių val., Utenos apskrities, Lietuvoje gimė Kazys Pakštas, geografijos profesorius, visuo menininkas, keliautojas, Krikščionių demokratų veikėjas, dabar profesoriaujas Amerikoje, Pitsburgo universitete, ir veikias Krikščionių demokratų internacijoje.

Prof. K. Pakštas 1913 metais pabėgo nuo carinės mobilizacijos iš Lietuvos i Ameriką, 1918 metais baigė Fordhomo universitetą, Šveicarijoje, Friburge įsigijo geografijos daktaro laipsnį. Amerikos Lietuvių Tarybos pasiūstas po pirmojo pasaulinio karo rūpintis Lietuvos nepriklausomybės reikalais.

Nuo 1925 metų jis buvo Lietuvos universiteto geografijos profesorium. Profesoriaujimo metu, ieškodamas lietuviams emigracijos vietos, padarė kelionių, kurių vienos metu pervažiavo pietinę Afriką.

Prof. K. Pakštas yra parašęs mokslo veikalų iš geografijos srities, ypač svarbų Lietuvai ir Pabaltijui. Daug prof. K. Pakštas rūpinasi ir rašo Lietuvių ir kt.

Suėjo 60 metų kai yra gimęs plačiai žinomas Amerikos tautininkų veikėjas ir kultūrininkas Juozas Bačiūnas (rašosi Bachunas), žymus biznierių, labai plačiai išvystęs savo „resortų“ biznį, pagarsėjusių „Tabor Formos“ vardu, lab darys, priglaidęs daugelį lietuvių tremtinių ir ypač — menininkų

Gegužės 20 dieną i Tabor Farmą buvo suvažiavęs didelis būrys lietuvių, kurie suaktyvininką pagerbė. Kalbas pasakė A. Lapinskas, A. Kalvaitis, A. Olis ir kiti. O sveikinimų iš visų kraštų buvo daugybė.

Pabrėžtina, kad J. Bačiūnas yra didelis spaudos rėmėjas, pats išleidęs eilę vertingų knygų, kaip apie min. Balutį, A. Dį ir kt.

Šią žinią lietuvių visuomenė sutiks tikrai su pasididžiavimu ir džiaugsmu. Dabar kiekvienas su pasitikėjimu galės kreiptis i šitą pirmąjį čionykštį pilnai kvalifikuotą lietuvių advokatą Toronte bet kokiose bylose ar dokumentų tvarkyme. O ta proga ir pačiam p. V. Alksniniui linkėtina gražios ateities ir sėkmės. — pl.

NAUJAS TEISIŲ DAKTARAS TREMTYJE.

Po sunkių tremtinio sąlygose studijų ir darbo, birželio 29 d. teis. doktorantas ir kartu Bonnos lietuvių komiteto pirmininkas Antanas Zarskus (Zaukus), gimęs 1914 m. sausio mėn. 23 d. Lietuvoje, Anykščių v., apgynė Bonnos universitete disertaciją—„Der Aufbau des Strafvollzuges im litauischen Staat“ ir gavo teisių daktaro laipsnį.

Ta proga Bonnoje studijaujantieji pabaltiečiai studentai, kurių čia yra netoli 40, naujam daktarui pagerbti suruošė vaišes — oficialų pasveikinimą.

Vėliau — Dr. A. Zarskus atsiėvanšavo — pakvietė i arba telę ne tik visus pabaltiečius studentus, bet ir visą eilę augtų tų svečių: keletą profesorų, ir įvairių svarbesnių vokiečių ir amerikiečių įstaigų viršininkų.

KANADOS LIETUVIŲ STUDENTŲ

registracija pratėsama iki š. m. liepos mėn. 31 d.

Kanados universitetuose studijuoją arba 53-54 metais besisirengią studijuoti lietuvių studentai prašomi nedelsiant suteikti žinių, kaip vardą, pavardę, adresą, fakultetą bei kursą, tikslu praveisti registraciją ir rinkimus Kanados Lietuvių Studentų Sąjungos kūrimui. Kartu prašoma prisiųsti Sąjungos valdybos narių nominacijas. Korespondenciją siųsti: G. Šernui 25 Triller Ave, Toronto, Ont. Smulkesnės žinios buvo paskelbtos „Nepri. Lietuvoj“ birželio mėn. 16 d. Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubo Valdyba.

VINCO KUDIRKOS RAŠTAI.

„Tremties“ leidykla jau išleido DR. VINCO KUDIRKOS RAŠTUS, kurie apima originaliąją jo kūrybą ir publicistiką. Visi tie raštai išleisti viename, gražiai įrįstame, tome. Čia yra sudėti jo eilėraščiai, satyros ir publicistikos raštai. Knygos kaina 5 dolerių. Kanadoje knyga gaunama pas „Tremties“ atstovą Au gustiną Kuolą, 143 Claremont St., Toronto, Ont.

Didžiojo Varpininko raštų knyga atrodo gražiai ir tinka kiekvienai bibliotekai. Kaip žinoma, V. Kudirkos raštai lietuviams nenustoją savo aktualumo, — todėl knyga verta įsigyti kiekvienam lietuviui.

tuvos ribų bei sienų klausimais. Jis yra puikus karštas kalbėtojas ir sutarimas visuomenininkas. Paminint jo 60 metų suaktyvėjimą, KD New Yorke buvo suruošę subuvimą, kuriame profesorius pareikšta sveikinimų ir linkėjimų.

Suėjo 60 metų kai yra gimęs plačiai žinomas Amerikos tautininkų veikėjas ir kultūrininkas Juozas Bačiūnas (rašosi Bachunas), žymus biznierių, labai plačiai išvystęs savo „resortų“ biznį, pagarsėjusių „Tabor Formos“ vardu, lab darys, priglaidęs daugelį lietuvių tremtinių ir ypač — menininkų

Gegužės 20 dieną i Tabor Farmą buvo suvažiavęs didelis būrys lietuvių, kurie suaktyvininką pagerbė. Kalbas pasakė A. Lapinskas, A. Kalvaitis, A. Olis ir kiti. O sveikinimų iš visų kraštų buvo daugybė.

Pabrėžtina, kad J. Bačiūnas yra didelis spaudos rėmėjas, pats išleidęs eilę vertingų knygų, kaip apie min. Balutį, A. Dį ir kt.

(d. b.)

D A B I A R !

tik \$10 imoketi

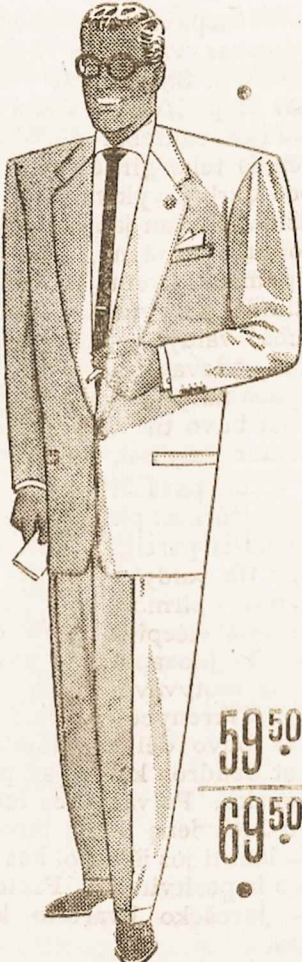
26 sav. išmokėjimui

DABAR! IMOKĖJUS TIK \$ 10.00,
perkate 1954 m. M*G* išėigį ne eilutę.
Užėikite šiandieną, užveskite M*G* sąskaitą,
IMOKANT TIK \$ 10.00.
Pasinaudokite 26 savaitėmis mokėjimui.

Morrie Gold
ištaiginga vyriška apranga
385 ST. CATHERINE ST. W.
į vakarus nuo Bleury

VISAD METAIS PIRMYN

59⁵⁰
69⁵⁰

PADEKA.

Atkelta iš 4 pusl.

New Haven; pp. J. Gritėnui, Melrose Park; S. Trumpickienei, Amsterdam N. Y.; Vasiliauskams, Dorchester; Bendzevičiams, So. Boston; Vasiliauskams, Lawrence; Maneviliams, Cikaga; Graudusiems, Newark; Glinskams, Sydney Mines; Vaštokams, Skemams ir Vingeliams — visi iš Toronto; Hamiltono liet. p-jos klebonui kun. dr. J. Tadaraukui ir hamiltoniškams, buv. mano darbo draugams: pp. K. Mikšui, V. Miškiniui, St. Naikauskui, J. Žvirbliui, J. Pleiniui, A. Obcarskui, J. Leščui, K. Bungaroliui, Vl. Zaukai, F. Urbaičiui, E. Gumbelevičiui, J. Ivanauskui ir kitiems; V. ir B. Palilioniams iš Kingstono; M. Podinienei iš JAV; Montrealiečiams: pp. M. Arlauskai, O. Arlauskieni, B. Bagdžiūnui, P. ir T. Čipkams, A. Dvilaitienei, J. Gaudzei, K. Gegžnui, D. Girdauskieni, L. ir A. Grigeliams, J. ir P. Juškevičiams, A. Kebliui, K. Kiaušui, J. Ladygai, V. ir M. Murauskams, J. ir M. Pakuliams, M. Pauženienei, K. Pauženai, P. Peleckui, M., S., J. ir V. Piečaičiams; P. Piečaičiui, A. Puidai (Longlac), A. Rutačiui, M. Stankaitytei, S. Stančiūnei, M. ir A. Vaikšnams, J. Valiuliui, A. Viskantai, K. ir K. Žižiūnams, J. Beniniui, Liet. Kat. Mot. D-jai; Tretininkams: pp. O. Motūzienei, M. Bendžiūnienei, A. Stankienei, M. Vilemieni, O. Vilemieni, M. Žemaitienei, O. Žubienei, P. Černienei, E. Greitaitienei, Kairaitienei, M. Lenkai, O. Mikalauskieni, V. Rimgailaitei, M. Rugienienei, E. Šepelienei, N. Serkšmieni; gerb. kun. K. Rickui ir V. Stankūnui; pp. G., A. ir J., Saikalams, D. ir L. Barauskams, G. ir J. Zabieliuskams; plėms: V. Baltuonytei, R. Jukonytei, A. Petrauskaiti, R. Šongailaitei, E. Žemgulytei, Iz. Narusevičiūtei; pp. M. Vitiipavi-

čiui, Bubeliams ir M. Aukštaiti; A. ir S. Kavaliauskams, Toronto. Ačiū visiems, aukojusiems vaišių metu.

Mano nuoširdi padėka priklauso iš toli atvykusiems svečiams: Tėv. S. Kulbiui, S. J. ir kun. A. Vilkačiui — iš J. A. V.; kun. prof. Dr. P. Gaidai — iš Gracefield; pp. Al. Puidai — iš tolimojo Longlac, Ont.; Vasiliauskams — iš Dorchester; Benzevičiams — iš So. Boston; B. Petrauskui ir O. Paliulytei su draugais — iš Toronto; K. Mikšui — iš Hamiltono; B. ir V. Palilioniams — iš Kingstono. Dėkoju gausiems primicijų dalyviams, visiems sveikinusiems mane žodžiu ar raštu ir įvairiais būdais prisidėjusiems prie iškilnių suruošimo.

Atsidėkdamas už visa tai birželio mėn. 28 d. atlaikiau už Jus šv. Mišias ir kasdiena prisimenu Jus šv. Mišių aukoje bei maldose.

Jums giliai dėkingas,
Tėv. Rafaelis Šakals,
pranciškonas.

Nuoširdžią padėką reiškiam operos solistei ponai Kardelienai už giedojimą mūsų jungtinių ir šv. Mišių metu, gerbiame A. V. parapijos klebonui Dr. Kubiliui už iškilmingas jungtinių pamaldas, sveikinimus bei gražius linkėjimus. A. V. parapijos bažnyčios choro vedėjui ponui Piešinai ir jo vadovaujamam chorui už giedojimą mums taip svarbaus gyve nimo žingsnio išlaidose, ponams Lasiams už puikų paruošimą bei gražų šeiminkavimą mūsų vestuvėse.

Taip pat nuoširdžiai dėkojame pamergėms ir pajuoniams už visa, ką jie mūsų labui yra padarę.

A. ir J. Paškevičiai.

Sirdingai dėkojame pp. M. Šivokienei, J. Šivokui, L. Remeikienei, J. Stankevičiui, A. Valaičiui, J. Žukui, A. Katele, V. Bružui, K. Rimkevičiui, da vusiems savo kraują.

Jūsų kilnus pasiaukojimas, duodant kraują kritiškai sergančiai mano mylimai žmonai, ištraukė ją, su Dievo pagalba, iš mirties nasrų.

Jūsų pasiaukojimas bus amžinai laikomas mūsų atmintyje. Taip pat kun. A. Sabui, už mano žmonos sveikatą, maldas ir per 10 savaitių kasdienio ap lankymą.

Taip pat per 10 savaitių už moralinę ir materialinę paramą pp. Meškauskams, Siemaškams ir Šulmistrams.

Sniegačiams už suteiktą pinigines paskolas ir dovaną, J. Jasinskui už užuojautą, O. Jasinskieni už gerą priežiūrą ligoninėje ir dovaną, Žižiams už užuojautą ir aplankymą, A. Rūdkaiviui už nuvežimą žmonių kraują duoti savo mašina, P. Siemaškieni iš Toronto už raštišką užuojautą, Sakalauskams, J. Jutelienei ir Dulkiams už aplankymą ir dovaną, J. Gasiūnienei už pranešimą pirmajai pagalbai, S. Vilvedėjui ponui Piešinai ir jo vadovaujamam chorui už giedojimą mums taip svarbaus gyve nimo žingsnio išlaidose, ponams Lasiams už puikų paruošimą bei gražų šeiminkavimą mūsų vestuvėse.

Marija ir Viktoras Petrovai.

391 ST. CATHARINE ST. W. MONTREAL.

CAPITOL FURNITURE CO.,

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kt. firmų radijo aparatų ir elektrinių reikmenų. Visi kiti Jūsų namų reikmenys. Mūsų prekybos vedėjas, lietuvis, J. J. RUSSELL yra krautuvėje kasdien Jūsų maloniui patarnavimui.

TEL.: LA 8621.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALnut 9773 4914 Decarie Blvd., Montrel.

BELLAZZI - LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Dūrys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.

Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

LIUDESIO VALANDŲ

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorius**C. Halpin Funeral Home Reg'd.**

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM

PE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose.

Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal. Tel. HA 7623.

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS**D. E. BELANGER & SONS**

15 METŲ JOSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

Audžiu tautinius rūbus.

JUOSTAS, PAGALVĖLES, STALTIESĖLES, UŽUO-

LAIDAS ir kt. NEAUGSTOS KAINOS.

288—6 Ave. Ville LaSalle. Ald. Bobėnaitė-Puniškienė.

Siuvėjas**P. ŠIDLAUSKAS**

PRIIMU ĮVAIRIUS UŽSAKYMUS.

ANGLISKŲ IR VIETINIŲ MEDŽIAGŲ

PASIRINKIMAS VIETOJE.

ATLIEKU MENIŠKĄ DARBĄ.

UŽ SAVO DARBĄ GARANTUOJU.

Kreiptis vakarais po 6 val. Tel. HA 8022

1124 Chenneville St. (kampas Bleury ir Dorchester)

MONTREAL

KAS SKAITO

„NEPRIKL. LIETUVĄ“ —
REMIA LIETUVOS
LAISVĖS KOVĄ!**Jono LADYGOS**
baldų studijoje
„ARTIS“

priimami užsakymai ir pataisymai sofų, fotelių (chesterfields), „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybė fabriko kainomis.

Av. Verdun-Regina kampas
TR. 0952**SAMUEL'S
CAR MARKET INC.**

MOKA AUGŠTESNĘ KAINĄ UŽ TAMSTŲ AUTOMOBILĮ ir KEIČIANT JŲSIŠKĮ ĮVERTINA AUGŠCIAU, NEI BET KURIS PREKYBININKAS MIESTE.

PIRKDAMI VARTOTĄ AUTOMOBILĮ, PAS MUS GAUSITE GERESNĖS SĄLYGOMIS, NEI BET KUR KITUR MIESTE.

TAMSTŲ DISPOZICIJAI TURIME VISŲ RŪŠIŲ NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.

TOLIMESNEI INFORMACIJAI KREIPKITES AR SKAMBINKITE

Lietuviui atstovui

Mr. HENRY ADOMONIUI

ir

Mr. J. C. PAQUETTE, Manager

8945 Lajeunesse, Montreal.

Telefonai: DU — 3289; DU — 7995; VE 6681.

Lietuviška moterų kirpykla

DARŲ ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal.

Fitzroy 3292.

A.J. Norkeliunas

PER SAVO AGENTŲRĄ

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

AŠTUNTI METAI KAIP DRAUDŽIA GYVASTĮ, NAMUS, BALDUS, MAŠINAS, BIZNIUS, SUSIR-

GIMUS ir NELAIMINGUS ATSITIKIMUS. BENDRAI SĄŽININGAI PATARNAUJA

VISOSE DRAUDIMO SRITYSE.

5637 JEANNE D'ARC AVE., MONTREAL 36

Tel. CL 2363

MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS.

AUGSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLISKOS MEDŽIAGOS — NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS.

SPECIALIZUOJUOS UŽSAKYMAIS PAŠTU

(mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf, Montreal.

(vienas blokas į rytus nuo De la ROCHE)

įėjimas: 4504 Brebeuf St. Tel. FR 9141; Res.tel. RA 2-1726.

Sault Ste Marie, Ont.

LIUDNOS IR LINKSMOS NAUJIENOS.

Liepos 4 d. vietos ligoninėje netikėtai mirė vienas iš senesniųjų mūsų kolonijos gyventojų — Kazimieras Girdzevičius, kilęs iš Lietuvos, Raseinių apskr., Girkalnio valsč., Šilainių km., kur jis turėjo gražų 60 ha ūkį.

Savo apylinkės kaimynams velionis buvo žinomas ne tik kaip geras ūkininkas, bet ir geras medžiotojas, žūklautojas ir bendrai draugystėje mėgiamas žmogus. Jau atvykdamas su savo žmona, sūnaus Igno iš kvietas, 1950 m. į Kanadą, velionis skundėsi savo inkstais, o nuo š. m. gegužės m. jis jau rimčiau sirguliavo, kad nepadėjo nei įvairūs gydytojai, nors sūnus Ignas vežiojo net į JAV, tuo labiau, kad velionis nenorėjo apie operaciją nei girdėti, o gydytojai jau abejojo dėl jo skilvio veikimo.

Nuo išvykimo iš Lietuvos, o ypač prieš mirtį, velionis dažnai kalbėdavo apie Lietuvą ir grįžimą namo. Tačiau negailestingas likimas, niekieno nesiklausdamas, savo kardus visai netikėtai pakirto giją, rišusią seną Lietuvos ūkininkijos atstovą su žemiškąja asarų pakalne, kuri, šioje gražioje ir turtingoje Kanadoje nėra per daug vaisinga senesnio amžiaus ir dar ligotiesiems.

A. a. Kazimieras Girdzevičius paliko Kanadoje mūsų mieste savo dukterį Jadvygą Gasperienę ir sūnų Igną, turintį vakariname miesto pakraštyje namus, automobilį ir gerą darbą „Steel Plant“e, pas kurį velionis iki mirties gyveno ir kitą dukterį — Stasę Čiurlienę — Brooklyn, o taip pat ir našlę Apoloniją.

Tebūna lengva Kanados žemėlė senam lietuviškam gaspa doriui!

Ta pačia proga nuoširdi užuojauta visiems velionies giminiams.

Dvejos vestuvės.

Birželio mėn. net du mūsų kolonijos tautiečiai pakeitė savo „stonus“ sukurdami dvi naujas šeimas. Keistas sutapimas, kad abu berniukai jauni, išsiiskiria iš kitų ir abu susirado sau gyvenimo drauges net iš už Kanados ribų. Tiek žinoma, kad pirmasis, neseniai Ka-

nadoje gavęs inžinieriaus laipsnį tautietis J. Daugirdas vedė tautietę iš USA, o antrasis, neseniai atvykęs iš Vokietijos, tautietis L. Umbrasas, išsikvietė ir tuo būdu „išvietino“ vieną vokiečių iš Vokietijos.

Abiems jaunavedžių poroms palinkėsime laimingo vedybinių gyvenimo ir gražių lietuviškų šeimų.

Vedybų sukaktuvės ir svečiai iš Toronto.

Birželio m. pabaigoje buvo atvykę iš Toronto ir apie savaitę laiko svečiavosi, atostogavo ir lankėsi pas savo gimines ir draugus tautietis Kazimieras Barauskas su savo klevelandiške žmonele Valerija, buvusiu Čiurlionies ansamblio ilgamete dalyve. Laike viešėjimo mūsų kolonijoje jaunoji porėlė A. V. ir V. Skaržinskų ūkyje atšventė savo vienerių metų vedybų sukaktuves. V. K. Barauskas iš Toronto į mūsų miestą atvežė savo gražią automobilį tautietis St. Janavičius, o kartu atvyko visos kompanijos artimas draugas tautietis A. Ruzgas. Visiems svečiams priklausė padėka, kad nepamiršta savo draugų ir pažįstamų ir padėjo jiems išlaikyti nuobodžias dieneles...

Kitos naujienos.

Chromo fabrike „Krump-lente“ — trečioje sulig savo didumo mūsų mieste darbovietėje pakėlė atlyginimą nuo 8 iki 12 centų valandai, tačiau įvedė 40 val. darbo savaitę. Nežiūrint palyginamai augšto atlyginimo — žem. atlyginimas virš 1,50 dol. valandai — didelis skaičius darbininkų kiekvienais metais pereina į kaimyninį didžiulį plieno fabriką. Priežastis — nuolat skleidžiami gandai apie šios imonės iš-kėlimą ir dažni, ypač paskutiniiais metais atleidimai iš darbo.

Didžiausioji miesto darbovietė plieno fabrikas „Algoma Steel“ pradėjo derybas su uni-ja dėl atlyginimo pakėlimo. Iš spaudos matoma, kad fabrikos savininkai nelabai nori atlyginimą pakelti, nors USA plieno darbininkams po 8½ cento valandai pridėjo. Dabar galioja janti fabrikos su uni-ja sutartis

baigsis 1954 m. gegužės mėn. Šiuo laiku šioje darbovietėje yra vykdomas visų darbininkų plaučių peršvietimas.

Vietos darbo įstaiga, kaip rašo „The Sault Daily Star“, praneša, kad š. m. birželio m. pabaigoje yra užsiregistravę 552 asmenys įešą darbo, tačiau tuo pačiu laiku esą laisvos — neužpildytos 231 darbo vietos, kur daugumoj įeškoma įvairūs specialistai („Skilled“) darbininkai. Tas pats „The Sault Daily Star“ rašo, kad per pirmuosius šešius m. mūsų mieste išduoti leidimai ir daugumoje pradėti statyti ar jau užbaigti 284 namai už 4.535.952 dol., t. y. suma viršijanti apie vienu milionu dol. už pirmus 6 mėnesius 1952 metais.

DAUGIAU NAUJENŲ IŠ APYLINKĖS

Liepos 16 d. S. S. Marie apylinkės valdyba sukvietė visuotinį narių susirinkimą. Kadangi pasitaikė gražus oras, tai ne didelis skaičius narių dalyvavo. Po valandos buvo kviečiamas antras, ir valdyba paskaitė teistų susirinkimui.

Nutarta skubiai surinkti nario mokestį, įsteigti Tautos Fondo atst. ir šalpos fondo sk., parinkti aukų Tautos Fondui ir šalpos fondui paremti, esančias Vokietijoje lietuviškas mokyklas ir vargstančius tautiečius ir porą piknikų — gegužinių.

Vietos plieno fabrike „Algoma Steel Cor.“ dirbantis tautietis Jurgis Volovickas yra pakeltas į formanus, kaipo sumanus ir sąžiningas darbininkas. J. Volovickas yra šiemet įsigijęs 53 m. naują Chevroletą.

Išvykus kunigui Kemežiui atostogų porai savaitę, jo vieton atvyko kunigas Kulbis.

Mūsų kolonijos tautiečio Prano Motzuo padidėjo šeima — susilaukė dukterį. G. I.

Vakary Vokietija šiuo metu 48.500.550 gyventojų. Bet jų tarpe moterų esama net 8 mil. lionais daugiau, negu vyrų.

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pri-statymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas.

Siuntinys Nr. 6	Reikalaukite pilno siuntinių sąrašo.	Siunt. Nr. 19—\$ 9.95
A. 10 sv. cukr.—\$2.60	5 sv. baltų kv. miltų	1 sv. deg. kavos
B. 20 sv. cukr.—\$4.70	3 sv. gr. kiau. taukų	1 sv. kakavos
Siuntinys Nr. 7	1 sv. šokolado	Siunt. Nr. 22—\$ 5.50
A. 10 sv. kv. miltų\$2.50	1 sv. kavos	3 sv. gr. kiau. taukų
B. 20 sv. kv. miltų\$3.90	Siunt. Nr. 12—\$ 6.40	3 sv. rūkytų lašinių
E. 9 sv. kiau. t. \$ 5.25	2 sv. rūkytų lašinių	3 sv. cukraus
Siunt. Nr. 11—\$ 6.50	2 sv. kiau. taukų	1 sv. šokolado
5 sv. cukraus		

St. CATHARINES, Ont.

KLB ST. CATHARINES APYLINKĖS VALDYBA ATSIŠTATYDINO

Į praeitų metų rudens metu išrinktą naują valdybą buvo dėdama daug vilčių. Joje buvo: p. Juozapavičius pirm., p. Vyšniauskas vicep., p. Staigaitis sekr., p. Satkevičius kasininkas ir p. Kukta v-bos narys. Naujai valdybai perėmus pareigas teko girdėti, kad valdybos darbas vyksta visai sklandžiai. Tačiau jau iš pirmo pasirodymo 1952 m., minint kariuomenės šventę, galima buvo įžiūrėti pasyvumą. Minėjimą ruošė valdyba, bet tam minėjimui vadovavo p. Šiatkus ne valdybos narys, o valdybos narių salėje buvo tik kaip eiliniai minėjimo dalyviai, o ne rengėjai.

Š. m. pavasarį įvyko valdybos reforma: pirm. p. Juozapavičius iš pareigų pasitraukė ir liko tik valdybos nariu, o valdybos pirmininko pareigas perėmė vicepirm. p. Vyšniauskas. P. Juozapavičius pasitraukimą motyvavo silpna sveikata. Tikrenybėje jo pasitraukimas buvo dėl negalėjimo surast bendros kalbos su p. Vyšniausku. Po valdybos reformų jau kiekvieną dieną buvo galima laukti jos iširimo, kas neužilgo ir pasitvirtino. Pretestas — Jaroško kvarteto kvietimas.

Apie mėnesį laiko prieš kvarteto gastroles buvo skelbia-

ma, kur kvartetas koncertuos; buvo paminėta ir St. Catharines. Bet gi su St. Catharines ap. valdyba tuo reikalu jie nebuvę taręsi ir valdyba apie tai nieko nežinojo, todėl buvo manoma, kad tą koncertą rengia viena St. Catharines lietuvių grupė, pasivadinus „Meno Ratelio“ vardu. Tik vėliau vald. pirm. p. Vyšniauskas v-bos posėdyje iškėlė kvarteto kvietimo reikalą. Valdyba tam pri-tarė ir posėdžio protokole už-protokolavo — rengti koncertą be šokių. Koncerto pelno 80 proc. kvartetai ir 20 proc. rengėjams. Priešingai v-bos posėdžio nutarimui, p. Vyšniauskas surengė ir šokius su bufe-tu. Įėjimo bilietus pardavė ha-miltoniškė p. Dargienė. Kiek-jų bilietų pardavė ir kiek surinko už juos pinigų, liko paslap-tis. Publikos galėjo būti daugiau dviejų šimtų, o bilietai po 1,25 dol., plus po 25 ct. pro-gramos ir bufetos. Atmetus to vakaro rengimo išlaidas vis tik dar galėjo likti pelno, bet kiek jo buvo tiksliai, tai žino tik p. Dargienė ir gal, p. Vyšniauskas. Pagal susitarimą priklausau-siančius rengėjams pinigų 20 proc. taip pat pasiėmė p. Dar-igienė. Po šio vakaro keturi valdybos nariai protestuodami prieš p. Vyšniausko elgesį, at-sistatydino.

Tai tokia St. Catharines ap. valdybos sugriuvimo išorinė pu-sė. Gilesnės šaknys yra kitur. Jau kelinti metai St. Cathari-nes veikia viena dešiniųjų grupė, kuri nenori, kad būtų Bendroumenės apylinkės valdyba. Prieš valdybą viešai vest propa-gandą nepatogu ir, be to, ne atsiiektų tikslo, todėl pasirinko kitą būdą — kelti nepasitikė-jimą organizaciniu gyvenimu visų apylinkės lietuvių tarpe. Tuo keliu eidami atsiiektė pu-ikausius vaisius — kelinti me-tai valdybos vos vegetuoja.

Maždaug prieš dvejus ar pus antrų metų toji grupė buvo pusiau užsimaskavusi. Vėliau išėjo į viešumą — pasivadino meno ratelio vardu. Tuo pa-čiu vardu turi sudarę ir val-dybą.

Šis „meno“ ratelis ir išnaudojo kvarteto atsilankymo progą savo tikslams.

Kol St. Catharines veiks augščiausias paminėta grupė, rimtesnio lietuvių susiorgani-zavimo negalima laukti. Jei turėtų noro, tai, regis, KLB Krašto Valdyba tą reikalą galėtų patvarkyti teigiama link-me. Bet, iš kitos pusės, vėl sklinda gandai, kad tai grupė vadovauti p. Šiatkų igaliavęs pats Pirmininkas. Jei tai būtų tiesa, tada visi rūpestiai turė-ti apylinkės Valdybą atpuktų. Stebėtojas.

„NL“ ADMINISTRACIJA prašo Gerb. Skaitytojus atnau-jinti prenumeratą 1953 metams

Duodame ir kreditan

PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE St. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITĖS IŠSIMOKĖJIMUI be nuosimčių

Plačiai išgarsinti laikrodžiai
■ CYMA ■ LONGINES
■ BULOVA ■ OMEGA

Šviesiai melsvi deimantai
Mokame augščiausias kainas
už seną auksą ir deimantus.

EKSPERTŲ GARANTUOTAS
LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

Moteru Rubu Siuveja

siuvu paltus, kostiumus ir sukneles. Darbas augštos ko-lybės, kainos prieinamos.

STASĖ VENCKIENĖ

6702 Des Erables, Montreal (kampas St. Zotique).

BRONIUS AMBAKAS

SPECIALISTAS IŠ EUROPOS

BLOKSŲ — BRIKSŲ — PLYTELIŲ

dėjime

MALONIAI PATARNAUS TAMSTOMS.

Vakara 3867 Henri Julien St., Montreal. LA 9460.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

7582A, RUE EDOUARD, VILLE LASALLE TR 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool

4337 Verdun A., Verdun

YO 3323

Alcide Blais,

29—4ieme Av., Ville Lasalle.

TR. 7849.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ

JŪSŲ PATARNAVIMUI

PRAŠOME APLANKYTI

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ŽUKAS ANTANAS

408—8-th Ave, Ville Lasalle, Que.

TR 4321

Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų verti-mai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinas

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:

3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

VICTORIA
CLEANERS
& DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING
SERVICE FOR CLOTHES AND
HOUSE FURNISHINGS OF
ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS
CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP
AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD
TR. 1135

MONTREALIS 2832 ALLARD TR 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokių rūšių karpetus ir fo-telius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sun-kius. Sutausome rūbus (iširimus), įsiuваме sa-gas ir pan. Kiekvieną or-derį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučiūnas,

A. Majauskas.

PERKANTIEMS DA-ŽUS GALONAIŠ, NA-MŲ SAVININKAMS DUODAMA 20% NUOLAIDA.

CROSLEY
RADIO ir TELEVIZIJA

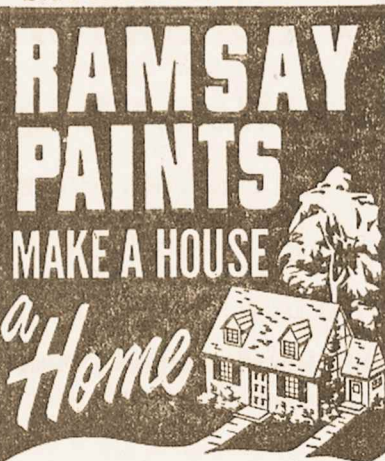
C. C. M. DVIRAČIAI

PASINAUDOKITE
SPECIALIA VISŲ
PIRKINIŲ NUOLA-DA, TAIKOMA
LIETUVIAMS!

VICTOR HARDWARE

5939 MONK Boulevard, MONTREAL. Tel.: FI 1492

SAVININKAI BROLIAI BRATAUSKAI

There is a
RAMSAY PAINT
for INTERIOR
or EXTERIOR USE!

in FLAT
SEMI-GLOSS
GLOSS
FINISHES

SAUGU — PATIKIMA — SAŽININGAI!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) Tel. OL. 8481

Daugelio lietuvių išbandyta-patikima nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pageidaujamoje rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

\$3.000 įmokėti, \$16.500; Bat hurst r., 10 k., vandenių alyva šildomas, mūr., ultramoderni virtuvė, neper-einami, dideli, šviesūs k., ramioje gatvėje didelės pajamos.

\$3.000 įmokėti, \$15.000; St. Clair-Annette Rd., 8 k. duplexas, 2 virtuvės, 2 vonios, \$160 pajamų mėn. ir 3 k. butas savininkui, alyva šildomas.

\$4.000 įmokėti, \$16.500; High Park-Bloor, 8 k., mūrinis, 2 vonios, garažas, prie puikios susisiekimo, vandenių alyva šildomas.

\$4.000 įmokėti, \$19.000; High Park - Parkside Dr., mūrinis, garažas, vandenių alyva šild., 2 mod. virtuvės.

4.000 įmokėti, \$13.700; High Park-Gorden; 7 k., mūr., alyvos-vand. šildymas, 2 virtuvės, garažas.

\$6.000 įmokėti, \$14.800; Crawford Bloor; 9 k., mūrinis, 2 virtuvės, šviesūs, dideli k., vietos bent 3 garažams, idealus nuomoti.

Turime pasiūlymų: įvairiausių būtnių, farmų, gazolino stočių, žemės sklypų ir tt. Suteikiame paskolas ir morgičius.

MŪSŲ ATSTOVAS

ZIGMAS UMBRAŽŪNAS

mielai Tamstoms suteiks plačią informaciją, aprodyti ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba TELEF.: įstaigos OL. 8481 Namų ME 0667

TORONTO

PASIKEITIMAI NAMŲ PREKYBOS SRITYJE

Nemažas būrys Toronto lietuvių yra ėmęsi namų prekybos biznio. Bet didelio populiarumo buvo įsigiję V. Meilus, kuris neseniai metė šią sritį ir perėjo dirbti į vieną švedų pramonės įmonę. Beveik tuo pačiu laiku namų prekyboje pradėjo dirbti Apolinaras Sakevičius. Jis

dirba Bernardi-Mathews Ltd. Real Estate firmoje. Tremties metu A. Sakevičius gyveno Kopenhagoje ir tenai, veikdamas per Raudonąjį Kryžių, buvo įsigijęs didelį pasitikėjimą Danijos valdžios įstaigose. Tuo būdu jis labai daug padėjo Danijoje gyvenusiems lietuviams. A. Sakevičius yra labai ma-

Maloniai pranešame!

NAUJŲ „FORD“ AUTO MOBILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ PIRKIMO REIKA LAIS KREIPKITĖS Į MŪSŲ ATSTOVĄ

V. PESECKA

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val. šeštadieniais 10—13 val. DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ, BE TO GREITAI IR SAŽININGAI ATLIEKAME VISŲ AUTOMOBILIŲ ĮVAIRŲ REMONTĄ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

TORONTO, HAMILTONO IR JŲ APYLINKĖS Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Nuo š. m. sausio mėn. atidarė savo skyrių ir TORONTE. Tuo tarpu ĮRENGIAMŲ NAUJŲ OIL BURNERIAI ir naujas ar senas krosnis papigintomis kainomis ir išsimokėjimui iki dvejų metų.

Dėl informacijų ar įrengimų prašome kreiptis: TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Tel. LO. 8951 HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Tel. 92035.

Dr. A. Pacevičius

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Yarmey Clinic 314 Bathurst St., Toronto
Telef. kabinetas EM. 6-2696. Namų OL 4778
Rentgenas. Fizioterapija. Laboratoriniai tyrimai.
Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11—12 val., 2—4 v. ir 7—9 val., šeštadieniais nuo 11—3 val.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvieną dieną (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

J. J. ELLIS, Realtor

383 RONCESVELLES AVE., TORONTO, ONT.

JEIGU NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS, FARMAS, GAZOLINO STOTIS, KRAUTUVES AR KITOKIUS BIZNIUS, VISUOMET JUMS MIELAI PATARNAUS MŪSŲ ATSTOVAS

Vytautas Lunys

TELEFONAI: BIURO LA 8000, BUTO LY 2048

WELLAND, Ont.

DĖL KLB V-BOS VEIKLOS.

Paskutiniu laiku Kanados lietuvių spaudoje pasirodė KL B Wellando apylinkės valdybos pranešimas šalpos reikalu, iš kurio paaiškėjo, kad v-ba, pildydama centro aplinkraštį, ne-

lonaus būdo ir visuomet atviras bei sąžiningas, todėl nėra abejonės, kad ir šioje srityje jis turės nemažą pasisekimą.

Bs.

NUBAUDĖ UŽ SUMUSIMĄ

Už Gerdos Abramavičienės sumušimą Toronto Magistrate Prentice nubaudė Mrs. Jean Gustak 25 dol. bauda arba 10 dienų kalėjimo bausmę ir už grąšinimą nužudyti p. Abramavičienę, ji buvo sąlyginai nubausta.

Teisme p. Abramavičienė liudijo, kad ji gyvena 67 Wolseley St. Kai ji pasiged savo rankinio laikrodžio, jos kaimynė puolė ją mušti. 2 policininkai liudijo, kad jiems atvykus į muštinį namą, nubaustoji trenkė vienam iš jų į veidą, sukančiojo jo ranką ir sudurskė jo uniformos švarką. Už tą „žygdarbi“ teismas ją nubaudė papildomai 24 dol. bauda arba 30 dienų kalėjimo. Teismas taip pat įsakė sumokėti 75 dol. už suplėšytą uniformą. J. J. J.

besuspėjus praveisti apylinkėje rinkliavos ir kreipėsi į Welland de veikiančias organizacijas pamos.

Iš pranešimo atrodo, kad valdyba kreipėsi į 3 organizacijas

Ar nesėkmingiau v-bai būtų šis vėjus praėjęs, jeigu būtų kreiptasi į visus apylinkės tau tiečius, nes nevisi lietuviai priklauso organizacijoms. Neginėjama, kad valdybai vienai nebuvo įmanoma praveisti rinkliavą, bet kodėlgi nebuvo pakviesti šiuo atveju organizacijų atstovai pasitarti (ką jau seniai praktikuoja Hamiltonas, Torontas ir kitos kolonijos)? Būtų reikalas išspręstas ir rezultatai tikriausia būtų buvę ne 40 dol.

Būt uper drąsu tvirtinti, kad organizacija, kuri neatsiliepė į v-bos raštą, nesuprato reikalo. O gal nevisoms organizacijoms leido kasos stovis atsiliepti.

Taipogi neapdairus v-bos samprotavimas nustatant veikiančias ir neveikiančias organizacijas, nes ne vien šokių vakarų rengimas sudaro veiklą.

Išvadoje: tik bendrai dirbant ir prisilaikant demokratiškumo bus Wellande lietuvių kas darbas realus ir vaisingas.

B-nės narys.

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A Bloor St. W., (prie Dovercourt) II aukšte,
„CLARE'S BEAUTY PARLOR“
daro pusmetinius ir vienkartinus šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus.
Tel. LL. 8871. Prašoma užsisakyti iš anksto.
Savininkės G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė.

KE 1118

J. GREEN

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER
933 Bloor St. W. Toronto.

Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis — mielai jums patarnausim!

DEMESIO TURINTIEMS AUTO MAŠINAS!!!

Imperial Auto Collision

Atlieka visų mašinų visokį remontą:
(sparnai, durys, priekis, rėmai).
Spalvų, dažymui, didžiausias pasirinkimas.
Darbas garantuotas.

561—567 KEELE Str. Biuro telef. JU 4773
vienas blokas į pietus
nuo St. Clair Namų CE 1-3444
TORONTO, Ont.

DEMESIO! Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas. Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu klientams savo naują adresą:
7 HAVELOCK, Toronto, telef. LL 4576
ANT. JUOZAPAITIS

John J. ELLIS,

REAL ESTATE

1072 BLOOR ST. W., TORONTO, Ont.

MALONIŲ IR SAŽININGŲ PATARNAVIMŲ MŪSŲ FIRMA ĮSIGIJO GERĄ VARDĄ TORONTO VISUOMENĖJE. PAS MŪS DIRBA VIRŠO ĮVAIRIŲ TAUTŲ AGENTŲ. KASDIEN GAUNAME APIE 60 NAMŲ PARDAVIMŲ. TODEL, JEIGU TAMSTA JIESKOSI NAMO, BIZNIO, SKLYPO ir t. t., ATSI-MINK IR SAVO PRIETELIUI PATARK, KAD, VISUOSE PIRKIMO - PARDAVIMO — PASKOLŲ GAVIMO REIKALUOSE TAMSTOMS MIELAI PATARS IR PATARNAUS

P. LEONAS

TEL. ME 2471 BUTO KE 7425
1072 BLOOR ST. W., TORONTO, Ont.

Dr. N. Novošickis

DANTŲ GYDYTOJAS (Lietuvis)

345 BLOOR St. West
(kampas Bloor - Huron)
... TORONTO ...

Telefonas MI 2003

Priėmimo val. nuo 9 v. iki
5 v. ir pagal susitarimą.

W. A. LENCKI,

B. A., L. L. B.

TEISININKAS —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

PARDUODAM! NAMAI

Visose miesto dalyse
Taip pat turime naujų namų su žemu įmokėjimu nuo 2500—3000 dol. Mielai jums parodysiu ir suteiksiu daugiau informacijų.

A. TAMULAITIS

Tel. MA 1177

Namų OR 2657

A. W. FARLINGER

Real Estate

2000 Yonge St. Toronto.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turime didelį pasirinkimą įvairių anglišių ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.

Tel. LL 9626.

LO 2710

MICHAEL KOPRIVICA

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

1489 DUNDAS ST. W. (kampas Dufferin) Toronto.
Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis, mielai jums patarnausim!

Didžiausias namų pasirinkimas

KANADOJE DIDŽIAUSIOJE NUOSAVYBIŲ
PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGOJE

Pirkdami ar parduodami pasitarkite su mūsų ekspertais.

Mes turime šimtus įvairiausių namų. Taip pat duodame paskolas.

Platesnių informacijų ir visais namų pirkimo-pardavimo reikalais kreipkitės

A. Kiršonis V. Norkis B. Sergautis

Telef. KE 9272 ir KE 0415

1460 DUNDAS St. W. (prie Dufferin)—TORONTO.

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

Centrinė Įstaiga 1172 Bay St., Toronto, Ont.

F. N. Prebble

REAL ESTATE

1052 A. BLOOR ST. W. TORONTO

JEI PAGEIDAUJATE PIRKTI AR PARDUOTI NUO SAVYBES: HOTELIUS, BIZNIUS, NAMUS, FARMAS, PRAŠOME KRTIPTIS PAS LIETUVI PARDAVĖJĄ:

J. Rukša

BIURO TELEF.

OL 5176

OL 7193

DR. K. ŽYMANTIENĖ

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

430 DUNDAS Str. West Toronto.

Priimamos val.: nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p. p. Kitu laiku pagal susitarimą.
Telef. EM 6-5798.

ŠI SEKMADIENI, LIEPOS 26 D., VISI Į PIRMĄ GEGUŽINĘ - PIKNIKĄ!!!

MONTREALIO LIETUVIAI, eilę metų turėję gegužines kas sekmadienis, šiemet jau yra išsiilę gegužinės, kurioje galėtų susitikti pažįstamus ir sudaryti naujų pažinčių. Yra ir naujai atvykusių į Montrealį iš Anglijos ir kitų kraštų, — jie nori susipažinti su senaisiais lietuviais. Jaunimas jau yra seniai šokęs ir nori pasižokti. Tėvai su žaliuoju jaunu reikalingi gyvosios gamtos. Visa tai vienu mostu galima bus atsiekti šį sekmadienį, liepos 26 dieną, KLCT ir „Nepriklausomos Lietuvos“ organizacijos, kuris ruošiamas prie miestelio gegužinėje-pikniko.

telio Mascouche (lietuviškai ištark — Maskuš). **PIKNIKO VIETA** apie 12 — 15 mylių už miesto, prie Mascouche miestelio, pp. Vakterių vasarvietėje, apie ½ mylios nuo miestelio. **PASIEKTI** tą gegužinės vietą galima 18 kelių, kuris prasideda pervažiavus Pie IX bulvaru tiltą per Beck River. Tai yra tiesiausias ir trumpiausias kelias: Pie IX bulvaru ligi jo galo, tada, pervažiavus tiltą, sukti dešinėn ir aštuonioliktu keliu — tiesiai ligi Mascouche. Tai yra antras tuo keliu miestelis pakeliui (pirmas — Terrebonne). Privažiavus Mas-

couche, rasite prie medžio rodyklę — **J. VAKTERIS**, sukti į kairę ir už keliolikos žingsnių vėl į kairę išsukti į kelią, kuris už pusmylios nuveda į vasarvietę.

Vasarvietėje yra didelis maudymosi baseinas su tramplynu, yra didelė dengta veranda šokiui, kur bus muzika, yra plačios pievos ir miškas.

VYKTI, kas neturi savo mašinos, galima autobusais, kurie išveina iš Rytinės Montrealio stoties, esančios Berri ir De Montigny gatvių kampe, visai ties St. Catharine ir arti St. Denis. Autobusai išveina: 8.015 — 10.05 — 12.15 — 1.45 — 2.05 — 4.55 — 6.05 — 7.35. Auto-

busai iš Mascouche į Montrealį išveina: 1.55 — 4.25 — 5.36 — 7.40 — 7.41 — 9.11 — 10.41. Suaugusiems biletas ten ir atgal \$ 1,30; vaikai iki 5 metų vežami be bilietų; vaikai nuo 5 iki 12 metų moka pusę kainos. Kelionė trunka apie 1 valandą laiko.

Tautiečiai, turį mašinas, maloniai prašomi patalkinti neturintiems.

PATARIAMA: pasiimti kokią patiesalą (pledą), kad gali ma būtų ant pievos patiesus atsigulti; maudymosi kostiumą, nes baseine bus ne tik tiktai maudynės, bet ir numatomos

lenktynės. Ne pro šalį turėti ir savo užkandėlį. Galimas šokių konkursas ir kiti prašmatnumai. Galimas žymių Amerikos lietuvių atsilankymas ir jų pranešimai. Galimos ir kitos staigmenos.

PASTABA: oficialiai gegužinė-piknikas prasidės 3 val. po pietų, bet į pikniką galima vykti bet kuriuo iš sumintų autobusų ir bet kuriuo laiku.

TAXI veikia miestely. Kas nenorės pėsčia nuo miestelio pasivaikščioti, galės pasinaudoti taxi.

KADANGI gegužinė ruošia ma NL paremti, tai yra gali-

mas koks nors nedidelis patvar kymas jos naudai, kuris tačiau paaškęs tik vietoje.

P. J. VAKTERIS yra Kanadon atvykęs 928 metais iš Lazdijų valsčiaus, dzūkas. Žmona — Valerija, atvykusi 1936 metais su sūnum, kuris yra Montrealio policininkas. Jo farma turi 130 akrų. Vasarotojams turi 13 vasarnamių. Farmoje galima gauti natūralaus pieno. Pp. Vakteriai mielai kviečia visus tautiečius pas save vasaroti ir praleisti savaitgalius bei į šį pikniką-gegužinę.

Rengėjai.

MONTREAL

DIDELĖ SKAUČIŲ NELAIMĖ.

Ties St. Emile vasaroja Montrealio skautais. Bežaisda ma sk. Gerhardtė susižeidė ranką. Bijodamos, kad ranka gali būti įlaužta, skautės sutarė artimiausiam miestely Joliette su gydytoju vizitą. Skautės vežė savo mašiną kun. O. Tanguay. 4 myl. nuo Rowdon ši mašina tiesiogiai susidūrė su kita mašina, kurią vairavo po nia R. Therrien. Susidūrimas buvo toks stiprus, kad kunigas ir p. Therrien vietoje užmušti. Skautų stovyklos vadovė p. Deschamps kovoja su mirtimi. P. Šarkaitė pramušta galva ir sulaužyta koja. Sk. Gerhardtė labai sutrenkta, kurį laiką buvo be sąmonės, bet atsigavo ir jau parvežta į namus. Vyras, kuris su vairuotoja p. Therrien sėdėjo greta, mirė neatgavęs sąmonės. Tai, kaip matome, didelė nelaimė, dėl kurios visiems likusiems gyviesiems belieka tikėtis išieškoti užuojautą.

DĖMESIO LIETUVIAI PREKYBININKAI!

Rugsėjo mėn. 5—6 dd. Lietuvių Dienos Kanadoje proga yra išleidžiamas informacinis leidinėlis — programa, kurioje bus talpinami prekybininkų, įmonių ir laisvųjų profesijų asmenų skelbimai. Norintieji pasiskelbti šiame leidinyje pra-

PARDUODAMAS prieinama kaina puikus naujas katidžis, 4-rių kambarių ir du sklypai žemės prie pat Golden Lake ežero, netoli išgarsėjusios vasarvietės St. Agathe. Kreiptis pas Mr. Liudą Freitagą telef. WI 3390, arba pačioje vasarvietėje.

PARDUODAMAS sklypas Rosemont'e, 30 Ave. Skambinti po 8 val. vakare. TR 6586.

SKUBIAI PARDUODAMAS naujas vokiškas radijas, Kodak-Retina 2A kamera ir gramofonas. Telef.: VI 7634.

IŠNUOMOJAMAS naujame name kambarys dviem ar vienam žmogui su virtuve ir kitais patogumais. Teirautis telefonu JO 2504.

PARDUODAMAS NAMAS 3 butai, akmens frontas, puikiai me stovyje, tinką rooming-house, 2 mašinu garažas. Skambinti DO 0978 5706 St. Urban St., Montreal.

PARDUODAMA krautuvė - grosernia su leidimu alui. 1730 Frontenac St., Tel. HO 0085

DANTŲ GYDYTOJAS Dr. J. MALIŠKA priima: 9 a. m. — 10 p. m. 5303 Verdun A., Verdun, Telef.: TR 4547.

Dr. E. Andrukaitis 956 Sherbrooke E. Tel. CH. 7236

šomi iki rugpjūčio mėn. 10 d. pranešti „N. L.“ skelbimo turinį ir dydį.

KLK Hamiltono Apylinkės Valdyba.

ATSIKĖLĖ IŠ ANGLIJOS Juozas ir Monika Šiaučiučiai atsikėlė iš Anglijos ir apsigyveno Montrealy. Sveikina me naujus montrealiečius ir linkime jiems įsikurti geriau, negu Anglijoje.

MUZIKAS A. VAICIULENAS

St. John, N. B., katedros muzikos vadovas, vykdamas į Toronto, pas savo seserį ir švogerį prof. Kairį, dienai sustojęs pas pp. Kardelius.

TAUTIEČIAI KURIASI.

Stasė ir Kazys Griciai, be turimų namų 2142 Montgomery St., pirkto gražius, naujus, dviejų augštų namus Rosemonte, 24 Ave, 6600 nr. ir čia persikėlė gyventi. Greitais jų, tokius pat namus nusipirko Barbara ir Alfonsas Šimonėliai.

Stasė ir Stepas Paulauskai nusipirko namus Ville Jacques Cartier, Leblance E. 24. Paulauskas prieš pusantų metų atvyko iš Belgijos, kur 3 metus (1949—1951) buvo išrenkamas lietuvių bendruomenės centro valdybos pirmininku.

Ville Jacques Cartier statosi namus Šliogeris, Ambrozaitis (jau antrus) ir Janušauskas. Pastarasis čia yra Tautos Fondo atstovas ir prieš pusantų metų atvykęs iš Anglijos, kur labai aktingai reikėsi lietuvių bendruomenės gyvenime.

PRIEŠVEDYBINĖ STAIGMA

P. Aldonai Pinkevičiūtei draugės suorganizavo priešvestuvinę staigmeną, kurioje dalyvavo per pusimtį asmenų. Subuvimas vyko pas pp. Ališauskus Ville Lasalle, kur gražiai praleistas vakaras. Jauna vedžiai — p. A. Pinkevičiūtė ir hamiltonietis p. Vytautas Kažemėkas susilaukė gražių sveikinimų ir labai gražių dovanų. Besituokiantiems linkėta ilgai šių metų, kaip ir tėveliams, kurie išaugino gražias šeimas. Buvo pabrėžta, kad pp. Pinkevičiūtės Montrealy visą laiką dalyvauja visuomeninėse veiklose ir veiksmingam Hamiltonui p. Aldonos Pinkevičiūtės persikėlimas bus naudingas.

P. A. Pinkevičiūtės ir p. V. Kažemėko vestuvės šį šeštadienį, liepos 25 dieną. Mergvakario surengimo iniciatorėmis buvo pp. Šulmistratės, O. Stankūnaitė ir Aldonos sesutė.

DAUG SVEČIŲ IR SVEČIAVIMOSI

Praėjusį sekmadienį iš Toronto Montrealy lankėsi apie 20 mašinų, pilnų tautiečių. Pas pp. Bakanavičius lankėsi pp. Jurkštų šeima, kuri sekmadienį nuvyko į pp. Bakanavičių ūkį, Brome Lake. Pro Montrealį pravažiavo „Draugo“ redaktorių Dr. kun. J. Prunskis. Montrealy lankėsi kun. Balčiūnas iš Romos. Iš Detroito, atostogaudamas, savo vežimu lankėsi St. Gelbuda su šeima (jis lankėsi ir NL redakcijoje). Pas pp. Makauskus ir pp. Šipeličius viešėjo pp. Žiroliai. Pas pp. Styras lankėsi brolis iš J.

KANADOS LIET. TAUTINĖS S-GOS SUVAŽIAVIMAS

Liepos 4 d. prieš 9 val. ryto Toronto Lietuvių Namų salėje pradėjo grupuotis būrelis žmonių. Tai Toronto, Montrealio ir Welland skyrų atstovai ir pirmininkai, bei svečiai tautininkai ir prijauciantieji. Svečių tarpe matome ir Laik. Tautininkų Pasaulio Centro pirmininką V. Rastenių, sekretorių Dr. Br. Nemicką.

9 val. 30 min. — viešas posėdis. KLTS L. C. V-bos pirm. K. Andruškevičius apibūdino suvažiavimo tikslą, apsvaikino suvažiavimo atstovus ir svečius. Sugiedotas Tautos Himnas ir tylos minute pagerbti bolševikų nukankinti vienminčiai ir kiti tautiečiai. Į garbės prezidiumą pakviestas V. Rastenis.

Suvažiavimą sveikino: Adv. A. Oliš, T. Šidiškis ir Amerikos L. T. S-ga, V. Rastenis, Dr. Br. Nemickas — L. L. K. to vardu, M. Gureckas — Amerikos Liet. Taut. S-gos Waterburio skyrų ir Jaunosios Lietuvos Korporacijos vardu, P. Ališauskas — Lietuvių Tautinio Akademinių Sambūrio vardu, L. Virbickas — Lietuvių Rezistencinės Santarvės vardu, pabrėždamas, kad mūsų tikslai vieningi.

Po to sekė p. Dr. Br. Nemicko paskaita „Lietuvos Laisvės organizacija“.

P. V. Rastenis savo paskaitoje apibūdino Tautinės S-gos reikšmę dabartinėje tarptautinėje politikoje ir atsikursimoje Lietuvoje.

KLTS Deklaraciją, kuri buvo paruošta KLTS Laikinosios Centro Valdybos, perskaitė St. Kęsgaila. Dėl patiekto deklariacijos jokių diskusijų nekilo.

Suvažiavimui patiekti KLTS įstatai priimti su mažais pakeitimais.

A. V. Dr. R. Vienožinskis lankėsi pas pp. Adamonius (ie-nožinskaitę) ir viešėjo jų vasarnamy prie Golden Lake, kalnuose, Vilasalietais A. Vilimas su šeima, savo nauju karu buvo nuvykęs pas savo gimines ir Rochesterį. J. Vizgirda buvo nuvykęs pas gimines į Čikagą. Iš Val d'Oro pas pp. Oscilas viešėjo p. Černiauskas ir p. Gedvilas. Iš Windsor buvo atvykęs p. Kazlauskas ir p. Kilikevičius. Iš Toronto lankėsi pp. Girdzijauskai, pp. Sadauskai, pp. Mačiulaičiai, p. Vaidotas, pp. Kutkai. P. Kutkienė-Kutkevičiūtė yra atvykusi iš Brazilijos ir čia ištėkėjusi, bet jau geriau patinka Braziliją, Sao Paulo. Taipgi Ona ir Vaclovas Vasiliauskai ir J. Matulionis viešėjo pas pp. Matulius. Iš tabako farmų nuo Delhi, Ont. viešėjo p. Pakulis ir p. Tamošauskienė su sūnum, kurie lankėsi ir NL redakcijoje. P. Genė Matulytė išvyko į JAV, kur praleis savo atostogas.

PRANEŠIMAI. PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS Hamilton, St. Paul's Church, Gore & Hughson gatvių kampe, liepos 26 d. 1 val. po pietų. Pamaldose gros Toronto parapijos dūdų orkestras.

ŠIRDINGAI DĖKOJAME p. Genei Augustinavičienei ir p. Vandai Kuketis už naujagimio parengimą—baby shower—surošimą ir visiems prie to prisidėjusiems.

Genovaitė ir Benediktas Pakuliai.

KRUŠA SUNAIKINO TABAKO DERLIŲ

Praėjusios savaitės vieną naktį ruožo tarp Simcoe ir Delhi krito stipri kruša ir padarė didelių nuostolių. Apdraudimo bendrovių agentų žiniomis kai kurie ūkininkai praneša, kad šių metų tabako derlius esąs sunaikintas visu šimtu procentų. Delhi ir Simcoe apylinkėse ūkininkauja ir mūsų tautiečių.

TORONTO

TORONTO JŪRŲ SKAUTĖS KELIA BURES.

Jūrininkų uniformos dėvėtos jos Toronto visuomenei yra gerai pažįstamos iš skautų su-eigų ir įvairių parengimų bei minėjimų, kur jos m. ielai atlieka savo pareigas kaip kasininkės, tvarkdarės, aukų rinkėjos ir pan. Jūrų skautų rengiami šokių vakarai buvo visada mieliai ir gausiai lankomi ir visi jų pasižymėjo savo gera nuotaka. Taip pat reikėtų pastebėti, kad jos buvo pirmą vienintelę organizaciją Toronto, kuri išdrįso suruošti šokius puikiam Palace Pier, tuo įvesdamos lietuvių į vieną puošniausių šokių salių Toronto.

Šį pavasarį jos realizavo savo didelę svajonę: įsigijo nuosavą būrinį pastatą „Comet“ klasės jole. Jos ją pirkto iš lietuvių buriuotojų pp. Jonaičio ir Žukausko, kurie ją pernykštėse klubo regatose laimėjo pirmą vietą. Lietuvos jūrų skautų istorijai joms pirmosioms pavyko pasiekti šitą visų skautų jūrų skautų tikslą. Per paskutines dvi vasaras jos būrinio su broliais jūrų skautais, naudodamosios jų pastatais, ir kelios jų jau net pasižymėjo savo išburiuotų valandų sakačiais: pirmąją pati laivo vadė Gražina Anykaitė, ją seka Aušra Liaudinskaitė ir Birutė Petulytė. Nuo šios vasaros jos ga-

lės pačios tobulėti ir kitas seses to gražaus ir sveiko sporto mokinti jau savo nuosavam laive.

Toronto Jūrų Skautų laivui „Vandenė“ linkime ir toliau sėkmės ir gero vėjo! (RM).

SUTRIUSKINO AUTOMOBILĮ

Jonui Čiaporui Niagara Falls vasarvietėje, nuo traktoriaus traukiamos priekabos nusirito sunkus pieno vėnetas ir užkrito ant gatvės pakraštyje pastatyto p. Čeporiaus automobilio. Plieną buvo vežamas elektros jėgainės statybai. Lengvoji mašina sulamdyta. Laimingu būdu nelaimės metu mašinoje nebuvo keleivių. Ponas Čeporius gyvena 2364 Stanley Avenue. J. J. J.

ISSIKĖLĖ Į TORONTO

Pp. Česėkai išsikėlė gyventi pas dukterį — į Toronto. Geros sėkmės.

Dr. A. VALADKA

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS 1081 Bloor St. W.-Toronto priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2-4 pp. ir 6,30-8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

Margis Vaisinė

JONAS V. MARGIS — VAISTININKAS 19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.) Toronto. Receptams naujiems ar seniems—tik paskambink ar parašyk—mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visa me mieste VELTUI. Taip pat turime: trejos devyneris, ramunėlių, Celsijaus termometrų, (foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odelkolono, vitaminų ir tt. Telefonas MU 9543. Valandos 9 a. m — 9 p. m.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ŠERKŠNYS Antanas

Taiso įvairių rūšių laikrodžius. Darbas garantuojamas 1 m. Taip pat taiso auksinius žiedus ir kt. aukso išdirbinius. 256 Crawford ir Dundas g-vių kampas, TORONTO.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perdavimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos, pilietybės, pasakų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopos informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Ameriko ir Europos universitetuose. **UŽEIKITE ARBA PARAŠYKITE MŪSŲ BIURUI.**

JONAS J. JUŠKAITIS

932 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880.

PIRMOJI LIETUVIŲ

Real Estate Istaiga

TORONTE.

NUOSAVYBĖS ARBA BIZNIO PIRKIMO AR PARDAVIMO REIKALAI, PASKOLŲ GAVIMO, NAMŲ AR BIZNIO APKAINAVIMO IR TEISINGO PATARIMO REIKALAIŠ KREIPKITES Į MŪSŲ ĮSTAIGĄ BE OBLIGACIJOS.

ESU TORONTO Miesto gyventojas per PASKUTINIUS 25 METUS.

AL GARBENS - Garbenis

REAL ESATE and BUSINESS BROKER 1486 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont. Telefonas LO 2738. Vakaraš HY 1543.